ОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ 5-дахи КОСМОНАВТ
АЛЕРИЙ БЫКОВСКИДО АЛДАР СОЛО!

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

УРЯАД ҮНЭН

й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(10201) | 1963 оной июниин 15, суббото | Сэн 2 мүнгэн

ХАБАРАЙНГАА ТАРИЛГА ХЭР ДҮҮРГЭЖЭ БАЙНАБТА?

итайгаар манай кор-
ефоноор хэдэн кол-
й хүтэлбэрилэгшэд-
рүүн Хориин үйлэд-
вленниин Нарһатын
жо, совхозой ди-
авловтай хөөрэлдэ-

5700 гектарта ороо-
дай тарилга сүм
оёо тарижа дүүргэ-
үнөө бүхы техникэ-
алга, шэнэ газар
ажаллана. һүүлэй
га паар, 900 га шэ-
гдаад, мүнөөдэр тү-
эбэбди.

: Ургасын гараса
энэй хойноһоо ямар
энэб?

ргасын гараса һайн.
борнойлжо заха-

лын, паар, шэнэ га-
дүүрэһэнтэй даша-
өөдэр совхоздомнай
й һайндэр болохонь.
затор хабаадаха юм.
ай һайндэр Дархи-
боориго—үзэсхэлэн
үнгэргэгдэхэ. Меха-
оциалис мүрысөөнэй
о, түрүү бригада-
барюулагдаха. Нэ-
ээлһэн бригадада
үхэриг мүнгэн шан-
лагдаха. Хоёрдохи
ригадада 40 түхэриг
а 25 механизаторай
барюулагдахаар ха-
э үбһэ хуряалга,
таряа хуряалгада бэлэдхэл тухай хэлсэхэбди. һүүлээрнь концерт харуулагдаха, спортын мүрысөөн болохо. һайндэртөө мүрысэдэг Яруунын совхозой түрүү механизаторнуудые уриһан байнабди.

Удаань республикынгаа баруун урда захын—Хяагтын управлени дуудажа, тус управлениин түсэблэлгэ-экономикын таһагые даагша нүхэр Кауровтай хөөрэлдэбэбди.

Корреспондент: Танай управлениин ямар ажахынууд орооһото ургамалнуудай тарилгые удааруулжа байна гээшэб?

А. Кауров: Ехэ-Хүдэриин «Дружба» колхоз орооһото ургамалнуудай тарилгын түсэб дүүргээгүй, тэрэнээ 95 процентдэ хүргэнхэй. Мүнөө гэршүүхэ, обёос тарижа байна.

Сэлэнгын Тельманай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Балданов) 5700 гектар орооһо таряа тариха аад, 5023 га таринхай. Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Хайдапов) 7700 га таряа тариха аад лэ, мүнөө 6086 гектарта хүргэнхэй.

Саг орой боложо байбашье, эдэ ажахынууд бүхы управлениеэ гэдэргэ татана.

һүүлээрнь Улаан-Үдын үйлэдбэриин управленитэй холболдожо, управлениин экономист нүхэр Ивановтой хөөрэлдэбэбди.

Корреспондент: Танай управлени орооһото ургамалнуудые тариха түсэбөө дүүргээгүй байна. Хэд нобшорно гээшэб?

А. Иванов: Загарайн «Гигант» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Афанасьев) орооһо таряа тариха түсэбөө 400 гаран гектараар дүүргээгүй байна. Үрһэ хүрэнгэтэй аад лэ, энэ хүдэлмэри гэдэргэ татажа байдагыень имагтал колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй гүрэнэй жаяг журам муугаар сахидагаар лэ тайлбарилжа болохо.

Мүн Гильбэрэй «Коммунизм» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Архинчеев) орооһото ургамалнуудай тарилгые үни хада дүүргэхээр байгаад, мүнөө хүрэтэр 200 гаран га таряагүй байһаар.

Иимэрхүү байдал Калининай, Ленинэй (Тарбагатай) нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэнэ.

Эдэ колхозууд бултадаа түсэбөө дүүргэхэ аргатай.

Баргажанай үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хонходожо, колхозой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Бухаевтай хэдэн үгэ андалдабабди.

Корреспондент: Танай колхоз орооһото ургамалнуудай тарилга дүүргээгүй байна. Юун һаад хэнэ гээшэб?

Бухаев: Энэ жэлдэ 6 мянган гектар орооһото ургамалнуудые тариха аад лэ, 5070 га таряад байнабди. Мүнөө энэ хүдэлмэридэ тарилгын 5 агрегат ажаллана. Юун һаад хээб гэхэдэ, хахалагдаһан бэлэн газар үгы байжа, гэдэргэ татаа. Ехээр оройтохогүй, түсэбөө дүүргэхэл байхабди. Таряанай гараса бараг һайн.

РЕДАКЦИҺАА: Энэ хөөрэлдөөн юу харуулнаб гэхэдэ, зарим колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд арга боломжонуудаа хэрэглэнгүй, орооһо таряа тарилгые удааруулна. Тиигэжэ таряанай ургаса муудуулхаяа байна. Иимэ байдалые тэсэжэ болохогүй. Яаралтай хэмжээнүүд абтаха ёһотой.

СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Тармаевые Буряадай АССР-эй Верховно Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

н хүдөө ажахын
и удаан һайнаар
түлөө, таби наһа
дашарамдуулан,
йна һургуулиин
багша ТАРМАЕВ Владимир Базыровичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

й АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Түрүүлэгшын орлогшо Б. СЕМЕНОВ.
й АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Секретарь Л. САБУРОВ.

Соведүүдэй байшан.
июниин 12.

К-гай РСФСР-тэхи Бюрогой, РСФСР-эй рнүүдэй Соведэй Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ

одой пассажирска
элмэридэхи горитой
мэдээсэһэн мэдүүл-
институдай Куй-
лай хүдэлмэрилэг-
ЦК-гай РСФСР-тэ-
РСФСР-эй Мини-
Партийно-гүрэ-
комитедтэ ороһон
хэхэдэ, бэшэг соо
итанууд хүсэдөөр

йшан хэлсэһэн ко-
дээрэ иигэжэ тэм-
Городой тран-
хүдэлдэг тухай
500 гаран гом-
эгэнүүд һүүлшын
соо Куйбышевай
үдта ороһон бай-
бышевска горгүй-
-троллейбуснэ уп-
вай автотрест эдэ
мэдүүлгэнүүдээр
ехэтэй хэмжээ
Тэрэ байтагай эдэ
мэдүүлгэнүүдэй
агдадаггүй гү,
ы болошодог бай-

йбусүүдые техни-
алгые болон заһа-
эмхидхэһэн дээрэ-
городой транспорт
үдэлнэ гэжэ ко-
байха юм. Олон
ус, автобус үдэр
нгүй үлэдэг бай-
гын хоорондохи
минута байхын
заримдаа заһһар-
м участогууд за-
йдаг.
ол болон мэ-
жа үзэхэ гуримай
далые зайсуул-
а горгүйсэдко-
ажахын област-
айно-троллейбус-
он городой бу-
сад транспортна организацинуудые КПСС-эй ЦК-гай РСФСР-тэхи Бюрогой болон РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Партийно-гүрэнэй хиналтын комитет уялгалаа. Тиихэдэ Куйбышев городой транспортын хүдэлмэри һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүд хоёр үдэрэй турша соо хараалагдаха, пассажирнуудые шэрэлгэ ойрын болзор соо һайжаруулагдаха ёһотой.

Куйбышевай пассажирска транспортые комплексноор хүгжөөхэ асуудалнуудые һарын болзор соо хаража үзэхэ гэжэ РСФСР-эй Коммунальна ажахын министерствэдэ, РСФСР-эй Автомобильна транспортын болон шоссейнэ харгын министерствэдэ, Куйбышевай горгүйсэдкомдо комитет даалгаа.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитет хадаа ажалшадай гомдолнууд болон мэдүүлгэнүүдые хаража үзэлгэдэ горитой дутуунуудые гаргаһанайнь, городой транспортын муугаар хүдэлһэнэй түлөө Куйбышевай горгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо А. С. Федоровто шанга зэмэ, трамвайно-троллейбуснэ управлениин начальник И. А. Королькодо зэмэ соносхоо.

Тэрэшэлэн Куйбышевска облкомхозой начальник М. А. Каймовта, шоссейнэ харгынуудые ашаглалгын управлениин начальник А. И. Сударевта, 41-дэхи автоколонныи начальник П. В. Шабалдинда комитет шанга уридшалан һануулга соносхоо.

Куйбышевай хүн зониие хангалгада ехэ дутуунуудай бии байһанда, транспортна организацинуудай хүдэлмэриин хойноһоо хиналтын һулаар табигдаһанда РСФСР-эй Коммунальна ажахын министр С. М. Бутусовай, Автомобильна транспортын болон шоссейнэ харгын министр Ф. В. Калабуховай анхаралые комитет хандуулаа.

(ТАСС).

Алцагайхид түрүүлһээр

Ториин совхозой (Зэдын управлени) 7-дохи отделениин хүдэлмэришэд хабарайнгаа тарилгые богони болзорто, шанар һайнтайгаар хэжэ дүүргэбэ. 1000 гектарта шэниисэ, 450 гектарта тэжээлэй ургамал, 200 гектарта ешмээн, 200 гектарта обёос, мүн хартаабха, саахарай свёкло, горох гэхэ мэтын ургамалнуудые таряа. 126 га газарта кукуруза таригдаа. Иигэжэ Алцагай отделениинхид совхоз соогоо түрүүлэн тарилгаяа дүүргэбэ.

Кукуруза тарингшад Дмитрий Ковалев, Петр Бектемиров, Доржижап Лубсанов, Владимир Имегенов, Буда-Сурун Лубсанов, Дмитрий Воронин гэгшэд эршэмтэйгээр ажаллажа, үдэр бүриингөө даабари ходо үлүүлэн дүүргэдэг байгаа.

Эдэнэр тарилгын үедэ түхэрөөн сүүдхэ соо хүдэлһэнэй ашаар иимэ амжалта туйлаба.

Б. Жигжитов.

Республикын колхоз, совхозуудаар паар болон шэнэ газар хахалалгын ябаса тухай

1963 оной июниин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Үйлэдбэриин управленинүүд	Паар	Шэнэ газар
Түнхэнэй	35	4
Улаан-Үдын	24	27
Мухар-Шэбэрэй	23	47
Хориин	15	12
Зэдын	12	38
Баргажанай	9	28
Хяагтын	8	51
Кабанскын	7	7

ТАСС-ай мэдээсэл

1963 оной июниин 14-дэ Москвагай сагаар 15 часта Советскэ Союзда «Восток-5» гэжэ замбуулинай онгосо Газарые тойрон ниидэхээр гаргагдаба. Энэ онгосые Советскэ Союзай эрхэтэн, лётчик-космонавт подполковник нүхэр Валерий Федорович Быковский жолоодоно.

Замбуулинай дайдаар шэнэ ниидэлгын зорилгонууд иимэ:

— хүнэй бэеын организмда замбуулинай ниидэлгын ямараар нүлөөлдэгые саашадань шэнжэлэлгэ;

— удаан саг соо ниидэхэ үедэ медико-биологическа шэнжэлэлгэнүүдые үргэнөөр хэхэ;

— замбуулинай онгосын жолоодолгые саашадань шудалха ба шэнэдхэн һайжаруулха.

«Восток-5» онгосо хараалагдаһанда дүтэрхыгөөр орбитадаа гаргагдаа. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор, онгосо Газарые тойроод 88,4 минута соо ниидэнэ, тиихэдээ Газарһаа эгээл дүтэ (перигей), мүн эгээл холо (апогей) ниидэлгэнь 181, 235 километр болоно. Экваторһаа 65 градус һөөлжүүгээр ниидэнэ. «Восток-5» гэжэ замбуулинай онгосотой хоёр талын таһалгаряагүй радио-холбоон байгуулагдана.

Орбитадаа гаража, дэгдэн хөөрэн ниидэлгэдэ орохо үеые һайнаар дабааб гэжэ лётчик-космонавт нүхэр Быковский өөрөө, мүн телеметрическэ, телевизионно системэнүүд мэдээсэбэ. Нүхэр Быковскиин бэе һайн.

Лётчик-космонавт нүхэр Быковский 20,006 ба 143,625 мегагерц частота дээрэ дамжуулга хэнэ. Онгосо дээрэ тэрэшэлэн 19,948 мегагерц частота дээрэ хүдэлдэг «Сигнал» гэжэ передатчик тодхогдонхой.

Замбуулинай онгосо дээрэ тодхогдоһон бүхы түхеэрэлгэнүүд һайнаар хүдэлнэ.

Ниидэлгэ тухай мэдээсэлнүүд Советскэ Союзай бүхы радиостанцинуудаар дамжуулагдажа байха.

Киевскэ областиин, Краснодарай хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үнэтэ үүсхэл

1963 ондо саахарай свёкло абаха, гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ уряатайгаар ороной бүхы колхознигуудта, совхозуудай хүдэлмэришэдтэ Киевскэ областиин, Краснодарай хизаарай таряан ажалай хүдэлмэрилэгшэд хандаба.

Краснодарай хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд 255 мянган гектар газарай га бүриһөө 250 центнер саахарай свёклын ургаса абаха, 60 миллион центнер свёкло гүрэндэ худалдаха уялга абаба. Киевскэ областиин полинуудай ажалшад тарилгын бүхы талмайн гектар бүриһөө 245 центнер ургаса абаад, 23 миллион центнер гүрэндэ худалдаха уялга абаа.

Мүнөө ургаса харууһалгада свёкло ургуулагшадай гол анхарал хандуулагданхай. Энэ хадаа үндэр баян ургаса абаха шухала эрхэ нүхэсэл мүн.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Киевскэ областиин ба Краснодарай хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэл дэмжэхэ зуураа, һүүлэй үедэ орон дотор саахарай свёкло ехээр абтадаг болоо гэжэ тэмдэглэбэ. Хэрбээ 1953 ондо колхозууд болон совхозууд 22,9 миллион тонно саахарай свёкло гүрэндэ худалдаһан байгаа һаа, һүүлэй табан жэл соо дунда зэргээр жэл бүри 47 миллион тонно тушаажа байгаа. 1953 ондо 3 миллион 400 мянган тонно саахар абтадаг байгаа һаа, 1962 ондо 6 миллион тонно абтадаг болонхой. Мүнөө арад зоной олошороод, жэлһээ жэлдэ ажабайдалайнь улам һайжаржа байһан үедэ саахарай свёкло ба саахар нилээд ехээр абаха хэрэгтэй болоод байна.

Мүнөө жэлдэ колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд саахарай свёклын үндэр баян ургаса абаха үндэһэ һуури табяа гээшэ. Энэ хабарай ехээр хожомдожо ерээшье һаань, июниин 1-дэ орон дотор 5,7 миллион гектарта энэ үнэтэ ургамал таригдаад байба. Нютагай ба минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулһан эрхим газарта свёкло таригдаа. Хаа хаанагүй мүнөө эшэнь һайнаар гараа. Ургасын хойноһоо харууһалха хүдэлмэри саг соонь, һайн шанартайгаар хэжэ, үндэр баян ургаса абаха гээшэ шухала зорилго болоод байна.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Киевскэ областиин ба Краснодарай хизаарай свёклошодой уряае үргэнөөр зүбшэн хэлсэжэ, тэрэ үүсхэлые дэмжэхыень, 1963 ондо үндэр баян ургаса абахын түлөө, саахарай свёклые ехээр суглуулхын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөө эмхидхэхыень союзна республикануудай компартинуудай ЦК-е, Министрнүүдэй Соведүүдые, партиин крайкомууд болон обкомуудые, хизаарнуудай ба областьнуудай гүйсэдкомуудые, үйлэдбэриин управленинүүдые, свёкло ургуулдаг колхозууд болон совхозуудай партийна, профсоюзай ба комсомолой организацинуудые уялгалба. Саахарай свёклын эшэнүүдые шэнгэрүүлхэ хүдэлмэри богонихон саг соо дүүргэхэ, гектар бүхэндэ ургамалай үдхэн, шэнгэниие зохид соонь тааруулха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха, юуб гэхэдэ, энэмнай үндэр баян ургаса абаха хэрэгтэ ехэ удха шанартай байна.

Свёклошодой үмэнэ гол шухала зорилгонууд табигданхай. Ургажа, эдеэшэжэ байха үедэнь свёклые буртаг үбһэгүй сэбэр байлгахын тулада зурууд хоорондын элдүүрилгые хаһа саг соонь эмхидхэхэ шухала. Энэ хүдэлмэридэ бии байһан бүхы механизмуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, тэдэниие хоёр халаанда хүдэлгэхэ хэрэгтэй.

Энэ жэлэй эрхэ байдалда ургамалда нэмэлтэ тэжээл оруулха гээшэ ехэ удха шанартай, саахарай свёклын тарилгые элдэб дайсадһаа хамгаалха шухала.

Үндэр баян ургаса ургуулаад, саахарай свёкло бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада хүдөөгэй ажалшад хүсэ шадалаа зорюулха байха гэжэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет батаар найдажа байна.

(ТАСС).

МОЛДАВИИН ССР. Тираспольска үйлэдбэриин управлениин Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд хабарай тарилга дээрэ онсо һайнаар ажаллаба. Эндэ П. Ф. Гавриловай хүтэлбэрилдэг комплексно бригадын таряалан илангаяа һайн. Эрхим шанартайгаар эдлүүрилэгдэһэн нэмжээ үргэн поли харахада—га бүриһөө 50 центнер кукурузын орооһо, 18 центнер наран сэсэгэй үрэ ургуулан абаха гэһэн уялгаяа эдэнэр лаб дүүргэхэ байха гэжэ этигэмээр. Зураг дээрэ: бригадир П. Ф. Гаврилов, тракторист М. М. Розумеев кукурузын тарилга культивацилна. ТАСС-ай фотохронико.

БУРЯАДАЙ АССР-эй 40 жэл

БАЯН-ГОЛОЙХИД ЗОРИҺОНДОО ХҮРЭХЭ

Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид һү, мяха, үндэгэ, нооһо гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб июниин 25 болотор дүүргэхэ зорилго табина. һү һааляа нёдондонойхиһоо 3 дахин дээшэлүүлээ.

Совет арадуудай сүлөөтэ һайхан бүлэ соо Буряад оронэймнай түбхинэн жаргажа эхилһээр тэбхэр 40 жэл болоһоной алдарта ой улам дүтэлбэ.

Энэ жабхаланта һайндэрые ажалай амжалта, хэшэг бэлэгээр угтахын тула республикымнай фабрика, завод, колхоз, совхозуудай ажалшад, малшад, хүдэлмэришэд эршэтэй шангаар, эдэбхи хэшээл ехэтэйгээр хүдэлжэ байна.

— Болохоёо байгаа һайндэрые ажалай ямар бэлэгээр угтажа, һү, мяха, үндэгэ болон бусад продуктнуудые гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб, уялга хэр дүүргэжэ байнат?—гэһэн хэдэн асуудалаар Баргажанай үйлэдбэриин управлениин Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Л. Б. Раднаевта хандабабди.

— Байгша ондо Баян-Гол нютагаймнай һаалишад урда жэлнүүдэйхидэ орходоо бараг һайн үрэ дүн туйлаба гэхэдэ болохо,—гээд нүхэр Раднаев хэлэнэ.—Энэ жэлдэ малдаа үбһэ тэжээл, илангаяа силос, ехээр дараһанай, мүн үнеэдээ үбэл эртэ олоор түрүүлээд, зүбөөр эдеэлүүлһэн, һайнаар һааһанай ашаар урдынхиһаа ехэ һүн абтаа. Жэшээлхэдэ, бүхы гүүртэ, фермэнүүднай, **нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, 1400 центнерээр ехэ һү һаагаа гэхэ гү, али һү һааляа 3 дахин шахуу дээшэлүүлээ.** Эдэ үдэрнүүдтэшье үнеэдэй һүшэмэ яһала горитой нэмэжэ байнхай. Жэлэй эхинһээ хойшо түрэһэн 970 үнеэдтээ силос, талха таряанай зүйл эдюулжэ, оролдосотой һайнаар адуулаад, үдэрэй 3 дахин һаанабди.

— Гүрэндэ һү худалдаха хахад жэлэй түсэб хэр дүүргэгдэжэ байнаб?

— Үнгэрһэн 5 һарын туршада 3800 центнер һүн худалдагдаа. Хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэхын тула июнь соо үшөө 1800 центнер һү тушааха ёһотойбди. Энээниие республикын 40 жэлэй ойн үдэрэй урда—июниин 26 болотор дүүргэхэ арга боломжо мандада бии. Тиимэһээ мүнөө үдэртөө заабол 45—50 центнер һү һаажа бэлэдхэлэй пунктда ябуулхын тула оролдолго гарганабди. Тугалнуудта уулгадаг һүнэй нормо бага болгоод, орондонь талхаар кисель бэлдэжэ уулгана, ногоон тэжээл һайса эдюулнэбди. Үнеэдэй һү хоёр амһарта соо һааха арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

— һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ хэд түрүүлнэб?

— Илангаяа үүлтэртэ үнеэдэй фермынхид магтаалда хүртэмөөр ажаллана. Эндэхи түрүү **һаалишан Елизавета Соднопова үнгэрэгшэ 5 һарын турша соо үнеэн бүриһөө 1414 литр һү һаажа, хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэв.** Мүн һаалишад Сэсэг Доржиева, Сындэма Дашиева гэгшэд энэ үе соо үнеэн бүриһөө тус тустаа 1320—1389 литр һү һаанхай. Тэрэшэлэн һайжаруулагдаһан үүлтэртэ үнеэдэй фермынхид—эгэшэ дүүнэр Мария, Надежда Глязеватан, Александра Гармаева баһал тэдэнһээ холо гээгдээгүй. Бэрхэ һаалишад Чимит Сабхаева, Дари Бубеева гэгшэдэй даадаг гүүртэнүүд һү ехээр һаана.

— Мяха, үндэгэ болон продуктнууд гүрэндэ хэр ехээр худалдагданаб?

— Жэлэй түрүүшын хахадта 1323 центнер мяха худалдаха аад, мүнөө 1057 центнер тушаагаабди. Иигээд июниин 25 болотор хонидойнгоо нооһо хайшалжа, 2000 тухай эрье, голодоһондо гараһан эхэ хонидые, мүн 20—30 шахамал гахай тушаахамнай. Тиигэжэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэхэбди. Колхознигууд Даба Очиров, Дугар Будажапов, Очир Цыренов гэгшэд гүрэндэ тушаагдаха хонидые оролдосотой һайнаар бэлшээн таргалуулна.

Артелиинхид жэлэй түрүүшын хахадта 103 мянган үндэгэ худалдаха аад, хамта 90 шахуу мянгые тушаагаад байна.

— Үндэгэ худалдаха хахад жэлэй түсэб заабол дүүргэхэбди. Байгша ондо шубуудай харууһа эрид һайжаруулжа, нёдондонойхиһоо 2 дахин олон үндэгэ абаабди. Мүнөө үдэртөө 1000 үндэгэн абтана. Энэмнай шубуушад һама Будаева, Цырэма Задуева гэгшэдэй оролдосото ажалай аша мүн,—гэжэ түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев хэлэнэ.

Гадна эндэхид хонидойнгоо нооһо богони болзорто эрхим шанартайгаар хайшалжа, июль һарын гаратар гүрэндэ нооһо худалдаха жэлэй түсэб дүүргэхын тула шармайн оролсонхой.

Түрүү һаалишан Е. Соднопова.

Тиигэжэ баян-голойхид мал ажалай бүхы продуктнуудые гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб болзор соонь дүүргэжэ, республикынгаа ойн һайндэрые эрхим амжалтаар угтаха зорилготой.

М. Намжилов,
манай түсхай корр.

КПСС-эй ЦК-гай
Пленумые угтуулан

Эрдэм ухааhаа үндэhэлжэ ажахыгаа эрхилхэ

Байгша оной хабар урдынхиhаа олон талаараа илгараа. Хэзээ хэзээнэйхиhээ хүйтэн, ута унжагай байжа, мал ажал эрхилхэ, ороохо тараа тариха хэрэгтэ олон нэмэлтэ бэрхэшээл тохёолдуулаа. Эгээл иимэ олон бэрхэшээлтэй нюур нюуараа ушараад байхадаа, хүдөө ажахыеударидаха шэнэ захиргаанууд — үйлэдбэриин колхоз, совхозуудай управленинүүд, тэдэнэй парткомууд hайн талануудаа маша элеэр харуулба. Колхоз болон совхозуудай үйлэдбэри дээрэ ушарhан орёо бэрхэтэй асуудалнуудые дары шиидхэхэ аргатай байхаhаа гадна, хүдөө ажахын хүгжэлтые хүтэлбэрилхэ хэрэгтээ эрдэм, наукын туйлалтануудhаа, түрүү дүршэлhөө үндэhэлжэ, ажалшан зониие олоорнь түрүү аргануудта hургажа, ажахынуудые хүтэлбэрилхэ оролдолго хэшээл гаргадаг болоо.

Нэгэ талмай дээрэ тракторнуудай дүрбэ-табаараа газар хахалжа байhаниие гү, али гурбалжалан холбоhон сеялкээр, хэмжүүрэй шабын түмэр хэрэглэнгүй кукуруза тарижа ябаhан агрегадуудые Баруун Хасууртада, Чисаана, Анаада, Хэжэнгэдэ энэ хабарай тарилгын үеэр хаража болохо байгаа. Нэгэн доро хахалагдажа, удаань ехэ забhар гаргангүй тариг-даhан талмайнуудые мүнөө харахада жэгдэ hайн ургаса гараад байна. Буртаг үбhэн хомор. Энэ арга юугээрэе hайн байгааб гэхэдэ, тракторнуудые нэгэ газарта бүлэгөөрнь хүдэлгэhэнэй ашаар тарилгын ехэнэг талмай нэгэ — хоёр үдэр соо хахалагдаад, шииг нойтоёо алдаадүй, буртаг ногооной гараадүй байтарнь дары үрэhэн таригдажа, тэрэнэй саашаа ургаха ябадалда таатай нүхэсэлнүүд хангагдана.

Гурбалжалан холбоhон сеялкээр кукуруза тарихада, сеялкэнүүдэй бүтээсэ хэды дахин ехэ болоно. Жэшээлхэдэ, Чисаанын совхозой кукурузашан Д. И. Грешилов үдэр соо 50—60 га тариhан гэхэ гү, али хэмжүүрэй шабын түмэртэйгөөр тарилга хэhэндэ орходоо бүтээсэеэ гурба дахин ехэ болгоhон байна. Хориин совхоз, колхозуудай үйлэдбэриин управлениин инженер нүхэр Токтохоев Челябинска областиин механизаторнуудай дүршэлтэй үбэлэй hүүл багта байрг дээрэнь оножо танилсаад, управлениингээ ажахынуудта хэрэглэжэ шадаhан байна. Управлениин начальник нүхэр И. А. Игнатьев, Хориин парткомойхид энэ түрүү арга нэбтэрүүлэн, ажахынуудта хэрэглэхэ эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри ябуулаа гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Хонин ажал дээрэ ажахын тоосоо хүсэд нэбтэрүүлхэ, полевой хүдэлмэриин үедэ Омскын механизаторнуудтал адляар тракторта харууhа хэхэ, аккордно аад, шан нэмэлтэтэй түлбэридэ үндэhэлжэ, тракторно-таряан ажалай бригадануудые ажахын тоосоондо оруулха хүдэлмэри, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гаргаша бага болгохо бусад хэдэн хэмжээнүүдые хоринхид амжалтатайгаар абажа байнхай. Шэнэ, түрүү юумые ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай татагасангүй, түргэнөөр, хойшо харалтагүйгөөр, эрид шууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлдэг газарта hайн үрэ дүн туйлагдадаг байhыень нэгэ иимэ жэшээ дээрэ харуулжа болохо. Чисаанын совхозой коммунистнууд шэнэ юумэ эдэбхитэйгээр дэмжэдэг, ажалдаа нэбтэрүүлдэг болонхой юм. Байгша оной хабарай тарилгын үедэ 10577 га газар хахалаад, 14 мянга гаран гектарта ороохото ургамалнуудые таряа. Тракторнуудаа бүлэг бүлэгөөрнь, хоёр халаанда бултыень хүдэлгөө. Тракторнуудтаа омскынхидой аргаар поли дээрэ харууhа хэдэг байгаа. Шэниисэ, хара ороохо 9 мянга гаран гектарта хэрээhэлүүлжэ, нарин зуруудаар таряа. Ажахын тоосооидо ороhон тракторна бригадануудай журам яhала hайн байба. Техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдөө, хэhэн хүдэлмэриин шанар hайн.

Ажал эмхидхэхэ, түлэхэ, трактор, машинануудые ашаглаха, агротехникын шэнэ, түрүү аргануудые зоримгойгоор хэрэглэхэ гэжэ оролдоhоной ашаар Чисаанын механизаторнууд хабарай эртын тарилгаяа урда жэлнүүдэйхиhээ арбан хоногоор гээгдэжэ гарабашье, арбан хоног урда дүүргэжэ шадаа. Буртаг үбhэгүй, сэбэр, нюдэ баясуулма удхэн ургаса гаража байна.

Партиин Түнхэнэй партком болон үйлэдбэриин управлениин түрүү аргануудые, эрдэмэй амжалтануудые хэрэглэжэ, үндэр баян ургаса ургууляжа абаха хүдэлмэри колхозууд, совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда түсэбэй ёhоор хэжэ эхилэнхэй. Ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ аммиагтай уhа яажа хэрэглэхэ тухай семинар 105 хүнэй хабаадалгатайгаар «Сибиряк» колхоздо үнгэргэгдөө. Тус семинарта парткомой секретарь нүхэр Византийский элидхэл хээд, юрэ хөөрэлдөөд тараагүй, харин зүбшэжэ абаhан hанамжа, дурадхалайнгаа ажахынуудта хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байhыень ходо шалгажа ороhон байна. Тиигэжэ түрүү юумэ заажа үгэхэ, тэрээндэ hургаха хэрэгые эмхидхэлэй хүдэлмэритэй зүбөөр нэгэдхэн ябуулhанай ашаар энэ хабартаа Түнхэндэ 2300 гектарта аммиагтай уhа хэрэглэhэн газарта тарилга хэгдээ.

Ажалша, малша зониие, мэргэжэлтэдые, колхоз, совхозуудай дундуур шатын хүтэлбэрилэгшэдые хамаг түрүү юумэндэ hургаха ябадал хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ хэрэгэй гол арга болгохо гэжэ үйлэдбэриин Баргажанай партком оролдоно. Колхоз, совхозуудай үйлэдбэридэ эрдэм, наука болон түрүү дүршэлэй туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ асуудал парткомойнгоо пленум дээрэ зүбшэн хэлсэhэн байна. Тус пленумдэнь парткомой гэшүүдhээ гадна, колхозуудай, совхозуудай түрүүшүүл, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд олоороо уригдажа, шухала hанамжануудые оруулаа.

Пленум дээрэ гол элидхэл хэhэн парткомой секретарь Базаровhаа гадна, Омско болон Томско областьнуудай түрүү ажахынуудай дүй дүршэл шэнжэлжэ ерэhэн Баргажанай совхозой директор нүхэр Малыгин, Белоруссиин түрүү «Рассвет» колхозой ажал ябуулгануудтай танилсажа ерэhэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев, Курска областиин Калиновка тосхондохи колхозой ажалтай танилсажа ерэhэн XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр С. И. Тараскин, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Х. А. Бадмаев ба бусад нэмэлтэ элидхэл хээ.

Ноохо, мяха үгэдэг хонин ажал, hү, мяха үгэдэг эбэртэ бодо мал үдхэлгэ Баргажанай колхоз, совхозуудай управлениин ажахыгаа эрхидхэ гол шэглэл болоно гэжэ парткомой пленум тогтоогоод, 1965 он хүрэтэр энэ шэглэлээр ажахыгаа мэргэжүүлхэ гэжэ хараалаа.

Түрүү юумэнүүдые колхоз, совхозуудай ажахыда нэбтэрүүлхээр хараалhан хэмжээнүүдээ Баргажанай партком бэелүүлнэ. Искусственна аргаар үнеэдые үрэжүүлээд, үбэлэй тугалнуудые олоор абажа, шадамараар тэжээдэг дүршэлтэй болоhон Сахулин, Шаманкын hү haалиин түүртэнүүдтэ семинар үнгэргэгдөө. Мүн олон hайшаалтай түрүү юумэнүүдые, эрдэм ухаанай туйлалтануудые Баргажанай коммунистнууд шадаал hаа үргэнөөр хэрэглэн, республикынгаа 40 жэлэй ойдо ажалай ехэ бэлэгүүдтэйгээр ерэхэ гэжэ шармайн оролдоно.

Коммунизм хадаа эрдэм ухаанhаа, марксизм-ленинизмын hургаалhаа үндэhэлжэ урид зохёогдоhон түсэбэй ёhоор байгуулагдадаг, тон эмхитэй общество ха юм. Тиимэhээ эрдэм, наукын туhагүйгөөр, тэрэнэй амжалтануудые, коммунизм байгуулгаар шалгарhан түрүү хүнүүдэй баян дүй дүршэл хэрэглэнгүйгөөр КПСС-эй шэнэ Программын табиhан асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ шадагдахагүй. Иимэ эгээлэй юумэ ойлгодоггүй, шэнэ түрүү юумэ гэхэдэ атиралдадаг коммунистнууд-хүтэлбэрилэгшэдэй үшөөл бии байhаниинь гайхалтай.

Байгша hарын 18-да КПСС-эй ЦК-гай Пленум нээгдэхэнь. Энэ Пленум шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ, соёл сурталай хүдэлмэри hайжаруулха тон шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм. Бүри мүнөө ажал хэрэгтээ коммунис ёhоор хандадаг болоhон хүнүүдэй, бүхэли коллективүүдэй дүй дүршэл, мүн соёл сурталай хүдэлмэриин бусад олон асуудалнуудаар олдоhон hайшаалта юумэнүүд пленум дээрэ согсолон ниитэлэгдэжэ, коммунис байгуулалтын экономическа зорилгонуудые шиидхэлгэдэ, коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулгада зорюулжа соёлой, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрхилдэг эмхинүүд, зургаануудай үүргэ бүри тодорхой болохонь лабтай.

С. Бадмаев,
КПСС-эй обкомой хүдөө ажахыгаар соёл сурталай таhагые даагшын орлогшо.

Марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ hурагшадай ээлжээтэ дүрбэдэхи дүүргэлтэ Гусиноозерск городто hаяхан үнгэргэгдэбэ. Коммунис хүмүүжүүлгын факультедые үзэжэ дүүргээ гэhэн үнэмшэлтэ 34 хүндэ барюулагдаба. Тэдэнэрэй бэшэhэн референдуудай олонхинь hайн гэжэ сэгнэгдээ. И. Гвоздарьковагай «Хүнэй хүмүүжүүлгэдэ hэшхэл гээшэ ямар удхатайб?», В. Коломенчугай — «Ажалай хүмүүжүүлгын нүлөө», Е. Якимовагай — «Хүнэй хүзүүн дээрэ hуухые оролдодог залхуу ниитын үүргэ», Т. Нечаевагай — «Ажал hуралсал хоёр — нэн тэгшэ» гэhэн нютагай баримтануудаар баян гар бэшэлгэнүүд илангаяа hонирхолтой гэжэ тбологдоо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: марксизм-ленинизмын үдэшын университет дүүргэhэн нүхэд (зүүн гарhаа): электростанциин лаборант В. Коломенчук, 7—8 шахтын десятник Д. Дарханов, багшанар Н. Гречихина болон Е. Собенникова.

Ф. МОРЕНЕЦЭЙ фото.

Городой Галя Тамара хоёр hаалишад болобо

Залуу басагад Галина Гуляева, Тамара Матвеева гэгшэд Улаан-Үдын мяханай комбинадта хүдэлдэг байгаа. Тэдэнэр байгша оной январь соо хурьга абалгада туhалалсахаяа Чисаанын совхоз ерээ юм. Тиихэдээ яhала hайнаар хүдэлдэг, оролдосотой басагад гэжэ хэлсүүлээ hэн.

Удаань тэдэ хоёр басагад Улаан-Үдээ бусажа, комбинадайнгаа дирекцидэ мэдүүлгэ барижа, ажалhаа гаран сасуу, тэрэ бэеэрээ hөөргөө хоюулан Чисаанын совхозой хүдэлмэришэд болобо.

Эгээ мүнөө үедэ Галя Тамара хоёр тус совхозой 4-дэхи отделениин Дундада гэжэ газарай hаалиин гүүртэдэ ошоод, hаалишадаар ажаллажа байнад.

К. Жалсараев,
хүдөө бэшэгшэ.

ТҮРЭЛ ОРОНОЙ КОММУНИСТНУУД ТУХАИ ХӨӨРӨӨН

ЧЕЛЯБИНСК. Челябинскын номой хэблэл РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 60 жэлэй ойдо зорюулжа, «СССР-тэ социализмын болон коммунизмын илалтын түлөө» гэhэн ниитэ гаршагтай статьянуудай суглуулбари хэблэн гаргаба. Энэ ном соо нютагай авторнуудай — Челябинскын, Магнитогорскын ба Свердловскын институдуудай багшанарай, мүн областиин партийна хүдэлмэрилэгшэдэй 20 гаран статьянууд оронхой. Эдэ бүхы материалнууд Челябинскын областной партийна организациин түүхэдэ зорюулагданхай. Урда Ураалай коммунистнуудай алдарта хэрэгүүд тухай тэрээн соо хэлэгдэнэ.

hайн дуратанай редколлегиин хэблэлдэ бэлдэhэн энэ ном Ураалай пропагандистнуудта, багшанарта болон партийна хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ туhатай байха.

НОВОЧЕРКАССК. (Ростовско область). РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 60 жэлэй ойдо зорюулагдаhан хөөрэлдөөнүүд городой культурын болон амаралтын парк соо болоно. «Партиин хоёрдохи съездын түүхэтэ удха шанар, «Россида марксистска парти байгуулхын түлөө В. И. Ленинэй тэмсэл» гэhэн лекцинүүдые түүхын эрдэм, наукын кандидадууд, политехническэ институдуудай доцентнүүд В. В. Дороганов, Г. В. Малашенко гэгшэд уншаба.

А. В. ЛУНАЧАРСКИИН ҮГЭ ДЭЭРЭ

ОМСК. Омскын композитор И. Вайнштейн гэгшэ солистнуудай, хоорой болон симфоническа оркестрэй гүйсэдхэхэ шэнэ хүгжэм бэшэбэ. Энэ хүгжэмые Ленинградай Марсова поли дээрэ хүдөөлүүлэгдэhэн революциин түлөө наhа барагшадай хүүр дээрэ табигдаhан шулуун хүшөө дээрэ hиилэгдэн бэшэгдэhэн үгэнүүд дээрэ зохёогоо юм. А. В. Луначарскиин тиихэ сагта бэшэhэн эдэ үгэнүүд революционернүүдэй агууехэ баатаршалга тухай хэлэhэн байха юм.

Сибириин хүгжэмшын бэшэhэн энэ зохёолые Д. Шостакович анхаржа, магтаhан байна. Омскын композитор энэ зохёолоо РСДРП-гэй хоёрдохи съездын 60 жэлэй ойдо зорюулаа.

«БААТАР ТЭМС...

УССУРИЙСК. (...заар). Уссуриин ту... Культурын байша... тэмсэлэй 60 жэл» ... нээгдэбэ. «Лени... нин хэзээдэ мүнх... минии hэшхэл» ... эндэ орогшодой ... хандуулна.

РСДРП-гэй хоёрд... 60 жэлэй ойдо зор... родой хүдэлмэриш... бууд болон библиоте... ставкэнүүд болон ... нүүд табигданхай.

МОСКВАГАЙ БО... ШАДАРАЙ ПРОП... НУУДАЙ ТЕОР... КОНФЕРЕ...

МОСКВА. Партии... лашагүйгөөр өөры... холбоhон хүнүүд ... лагдаhан саг туха... hайнаар хөөрэжэ ша... юм. Тиимэhээ РСДР... съездын түүхэтэ ... зорюулагдаhан теор... ференцидэ хабаад... урданай хоёр гэш... тон анхаралтайгаар ... на.

1897 онhоо хойш... шүүн Н. А. Алекс... съездые бэлэдхэлдэ ... хабаадалсаhан байг... нүхэр Алексеев В. Н... тэлбэри доро а... «В. И. Ленин — ... ти байгуулагша» ... нүхэр Алексеев хө... байна.

1903 онhоо хойш... шүүн М. Н. Коковх... слэлэй болон Москв... пагандистнуудта Р... дохи съездын ши... бэелүүлхэ талаар Р... организацинуудай ... ри тухай хөөрэжэ ...

КПСС-эй МК-гай ... политическа гэгээр... соо болоhон теорет... ренцидэ хабаадал... гай гүрэнэй библ... тудай КПСС-эй ту... даагша И. Н. Васи... сквагай большевис... циие байгуулга», ... ЦК-гай дэргэдэхи ... низмын дэргэдэхи ... учна хүдэлмэрилэ... ренкын хэhэн «Р... дохи съезд — дал... онно хүдэлөөнэй ... гэhэн элидхэлнүүд...

Түрэл орон доторнай

ТАРЯА ХУРЯАЛГАН ЭХИЛБЭ

САМАРКАНД. «Улус» гэжэ совхоздо баян ургасаяа хуряажа эхилбэ. Багсаахада, нэгэ миллион пуу[д]hээ бага бэшэ таряан хуряагдахаар байна.

МАХАЧКАЛА. Каспиин далайн эрье шадар намарай ешмээн боловбо. Хасавюртовско болон Сергокалинска үйлэдбэриин управленинүүдэй колхозууд таряагаа болоhошолон хуряажа эхилэнхэй. Удангүй шэниисэ хуряахаар болохонь.

Дагестанда 260 мянган гектар талмай дээрэ намарай таряан гаригдаhан байгаа юм. Богонихон болзор соо таряагаа хуряахын түлөө тэмсэл ябажа байна.

КРАСНОДАР. Хойто Кавказай хадын боориин тала дайдаар таряа хададаг машинанууд хүнхинэн зэдэлжэ эхилбэ. Крымскэ үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ, «Звезда» колхозуудаар болон бусад ажахынуудаар намарай ешмээн болоhошолон хуряагдажа захалаа. Үргэн мүр гаргадаг жаткануудтай комбайнууд таряа унагаажа эхилбэ.

БАКУ. Азербайджанда намарай таряа хадалган үргэлжэдөө эхилээ. Республикын хүдөө ажахын ажалшад үргэн мүр гаргадаг техникээ таряандаа оруулба. Мүнөө үедэ хэдэн үйлэдбэриин управленинүүдэй ажахынуудай полинууд дээгүүр үргэн мүр гаргадаг жатканууд хүдэлжэ ябана.

Азербайджанай таряашад 670 мянган гектар дээрэхи намарайнгаа таряае 10—12 үдэрэй болзор соо дүүргэхээр хараалангхай.

ПРОМЫШЛЕННА ПРЕДПРИЯТИНУУДААР

КИРОВ. Бүд нэхэдэг комбинадай коллектив хоёр халаанда ажалладаг болоод байна. Мүнөө эхэнэрнүүд ехэнхидээ үдэрэй болон үдэшын халаанда хүдэлнэ. Шэнэ ёhоор хүдэлдэг болоhоор ажалайнь бүтээсэ дээшэлээ. Нэхэгшэдэй болон ээрэгшэдэй ажалай бүтээсэ 12—17 процентээр дээшээ болоо.

БАКУ. Азербайджанай Али-Байрамлы гэжэ залуу промышленна городой хажууда Бакугай прибор бүтээлгын заводой филиал нээгдээ. Энэ предприятиин түрүүшын продукци — нефтиин олзоборидо хэрэгтэй газова редукторнууд гаргагдажа эхилээ. hүүлшын үедэ Бакугай табан заводуудай филиалнууд республикын элдэб районуудаар нээгдэбэ.

КРАСНОДАР. Эндэ баригдажа байhан Краснодарай хлопчатобумажна комбинат түрүүшынгээ 5000 метр техническэ хэрэгсэлэй саржа гаргаба. Гүйсэд баригдажа, хүсэндөө ороод байхадаа, жэл бүридэ 5 миллион метр бүд гаргадаг болохо юм.

МОСКВА. Фрунзын нэрэмжэтэ Дорогомиловска химическэ заводто пластмасса гаргаха пресс-формонуудые болон түхеэрэлтэ бүтээн гаргадаг мэргэжэлтэй инструментально-техническэ томо цех баригдажа эхилбэ.

Энэ хадаа заводой дэргэдэхи завод болохо юм. Ехэ гэгшын корпус дотор 15 участогууд ажаллаха байна. Зургаан лабораторинуудые байгуулхаар хараалагданхай. «Ехэ химиин» томо цех соо 200 гаран орёо нарин түхеэрэлгэнүүд тодхогдохо юм. Тэдэнь жэл бүридэ 3 мянган пресс-формонуудые гаргажа байха.

Энэ цехые 1965 ондо барижа дүүргэхээр хараалагданхай.

ТУЛА. Тулын машина бүтээгшэд «ЖВН-6», «ЖВН-10» гэhэн шэнэ маркын үргэн мүр гаргадаг 38 мянга гаран жаткануудые оронойнгоо хүдөө нютагуудта эльгээбэ. Энэ түрүү техникэ үнгэрэгшэ жэлдэ ороhото культурануудые хадажа захалаад, хүдөөгэй механизаторнуудай зүгhөө ехэ hайшаагдаhан байгаа.

Эдэ үргэн мүр гаргадаг машинанууд «СК-3» гэжэ комбайнда тодхогдоод байхадаа, тон hайнаар ажалладаг байба. Таряашад эдэ жаткануудые хэрэглэхэдээ, таряагаа түргэн хуряахаhаа гадна, ажалайнь гаргаша бага болгогдоно.

Мүнөө үедэ Тулын машина бүтээгшэд хүдөөгэй ажалшадай ехэ захил дүүргэжэ байнхай. Заводой конвейер дээрэhээ үргэнөөр хададаг жатканууд таhалгаряагүй гаража байна. 1000 гаран иимэ машинанууд бүтээгдэн гаргагдаба. Таряа хуряалгын эхилтэр 10 метр үргэн мүр гаргадаг хэдэн мянган жатканууд гаргагдаха юм.

ЭЛДЭБ hОНИН

✪ Ригын нэгэ завод хүрэнги сэбдэг газар малтаха шэнэ агрегат гаргажа захалаа. Хоёр хүнэй хоёр үдэр соо хэжэ дүүргэхэгүй хүдэлмэриие энэ агрегат ороойдоо 6 минута соо хэдэг байна.

✪ Прут мүрэн шадарай гол газар нютагуудаар жэл бүри миллион гаран тонно овощ ургуулдаг болохо юм гэжэ Кишиневhоо мэдээсэнэ. СССР дотороо овощ ехээр ургуулдаг районуудай нэгэн болохо энэ нютагта мүнөө үедэ намагуудые хатааха хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Эндэ консервнэ промышленность байгуулагдаха юм. Мүнөө үедэ жэл соогоо 25 миллион баанха овощиин консервэ гаргадаг болохо түрүүшын заводой барилга эхилэнхэй.

✪ Алтайн үрэ-жэмэс туршалгын станциин байгуулагдаhаар 30 жэл болобо. Мүнөө Алтайн хизаарта саадууд 10 мянган гектар талмай эзэлнэ. Энэ станци Сибириин, Ураалай, Алас Дурна зүгэй областьнуудай колхоз, совхозуудай саад хүгжөөлгэдэ ехэхэн туhа хүргэдэг. Тус станциин хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэй туhаламжаар Алтайда Сибирь дотороо эгээ түрүүшын «Мичуринец» гэжэ саад таридаг совхоз байгуулагданхай. Энэ совхозой саад 150 гектар талмай эзэлнэ.

✪ hүүлшын жэлнүүдэй туршада Москва шадар баригдаhан hүнэй 7 заводууд үдэр бүри хэдэн зуу... болон hүнэй продук... лэл хотын хүн ... байдаг. Можайскда... нодо баригдажа ба... руулагдаhан хоёр ... тинүүд энэ жэлдэ ... оруулагдаха юм. ... Загорскын завод ... эхилхэ. hү болбосо... предприятинуудые ... хаар хараалагдан...

Тобшохо...

△ Львовой совн... двигательнүүдые з... рэгые ниитэлхэ ... Экономическа райо... хы областьнуудаа... ажал хэдэг нэгэ-... байгуулагдаха юм. ... хэниинь жэл соогоо ... га шахуу ... ба силовой транс... капитальнаар заhа... ха байна. Шэнэ ... рилдаг болоhоной ... бариин үнэ сэн х... хямда болохо ёhо...

△ Россин Феде... дууд болон хүдэл... хонуудаар нэгэ з... лирхуу промышле... худалдаха 1780 ... нээгдэхэ юм.

Медицинскэ ине... угааха ультро-а... абяата) аппараду... хүдэлмэрилэгшэдтэ ... гэдэг болохо бай... совнархозой ехэ ... ультро абяата ту... бүтээдэг түбэй ... бюродо энэ аппар... Энэ жэлдэ ультроа... шын аппараду... эхилхэ байна.

ЧЕЧЕНО-ИНГУШЫН АССР. Республикын колхоз, совхозууд хара таряан, ешмээн болон бобово ургамалнуудhаа эртын силос даража эхилээ. Грозненско hү hаалиин 1-дэхи совхоздо хуряалга болон силос даралгада техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Грозненско hү hаалиин совхоздо силос дарахын тулада хара таряан хуряагдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Түрүү үхэршэнэй дүй дүршэлhөө

Холын бэлшээридэ

Жара наhаяа гаталаашье hаа, үшөөл хүнгэн сарюун, хүхюун зантай үбгэжөөл гааhаяа гарган тамхилха hамбаандаа хүхэ ногоогоор нэбшыhэн үргэн ехэ бэлшээри харахадаа хүхюутэйгээр миhэрнэ:

— Нэ, малшье hаа баhал алданагүйл, шолмонууд. Шэнэ бэлшээриин шэмэ таняад лэ байха,—гээд аажамаар таран бэлшэhэн томо томо эмэ бүрүүнүүдаа харан харан баяртайгаар хөөрэнэ.

Энэмнай зүлгэ ногоогоор хушагдаhан Дэлэн гэжэ зунай бэлшээридэ hаяхан зөөжэ ерэhэн Сэлэнгын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшан Ешн Жамьянович Соктоев гээшэл даа.

Дүй дүршэлөөр, онол аргаар баян үхэршэн үнгэрэгшэ жэлдэ харууhалдаг хашарагуудаа зунай элдин сагта талаян нугада, гол горхондо дүтэ, түхэреэн сүүдхээр адуулжа, малайнгаа шэгнүүр сүүдхэ бүхэндэ 1000—1200 граммаар нэмээгээ. Намарай ольбоной орохотой сасуу, малай хүлдэ гэшхэгдээгүй хэнзэ ногоо, хагдаар элбэг бэлшээридэ адуулаа. Тэрэнэй хажуугаар hая хуряагдаhан таряанай поли дээгүүршье ябуулагша hэн.

Иигэжэ бэлшээриингээ газарые тон зүбөөр хубаарилан, зоотехническэ заабариин үндэhэ баримталан, шадамар бэрхээр адуулhанай ашаар харууhалдаг 150 толгой эрэ хашарагуудаа 270—300 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагаа.

Эртэ хабар колхозой правлени 120 толгой эмэ бүрүүнүүдые харууhалхыень Ешн Жамьяновичта дурадхаа бэлэй. Теэд үни удаан саг соо мал ажал дээрэ хүдэлжэ, хамтын ажалай хүгжэлтэдэ хубитаяа оруулалсан, хаба шадалаараа хүдэлжэ ябаhан хүн дуратай ажалhаа арсаха юумэ аал даа.

— hаянай бороо хурын hүүлээр зүлгэ ногоон hайжаржа, малнайшье тэбээржэ эхилээ. Тугал, бүрүүдай таргалжа, түлжэжэ томо болохо саг тулажа ерэбэл гээшэ. Тиимэhээ зун, намарай элдин hайхан сагта аргагүй hайнаар харууhалжа, таргалуулжа абабал, хүйтэн үбэл хашалгүй дабагдадаг гээшэ,—гэжэ Ешн Жамьянович бодолтойгоор хөөрэнэ.

Үнэхөөрөөшье, ахалагша үхэршэн Соктоевой харууhалдаг залуу мал үглөөнэй hэрюунээр бэлшээридэ гаргагдадаг, үдын ааяма халуунда голой бэлшээридэ оруулагдаад, тэрэнэй бууратар тиирүүлэгдэдэг, хэдэ дахин уhалагдадаг. Удаань үдэшын hэрюу орохолоор хүдөө ногоотой газарнуудаар hүниин тэн болотор адуулагдадаг гуримтай юм. Тэрээнhээ гадна, минеральна тэжээл, талха таряанай зүйлөөр саг үргэлжэ эдеэлүүлдэг юм.

...Үдэшын наран орохо тээшээ түргэдэнэ. Үндэр гүбээгэй энгэр захаар таран бэлшэжэ ябаhан залуу мал аалиханаар уруудажа эхилбэ. Эгээл энэ үеэр халзан зээрдэ мори унаhан залуухан хүбүүн хүрэжэ ерэhээр:

— Ешн Жамьянович, та харижа амарагты. Би бүрүүнүүдаа уhалжа, үдэшынгөө адуулганда гарана бэзэб.

Тиихэлээрнь Ешн үбгэжөөл хүхюутэйхэнээр шоглон татажа:

— Володимиин эгээл харюусалгатай үедэ адуулдаг юм. Шэхэ hонортой, нюдэ хурсатайгаараал hүниидөө малаа харууhалдаг гүб даа.

Владимир Дылыков мал ажал дээрэ хүдэлhөөр хэдыхэн жэл боложо байнхай. Хэды тиибэншье хүдэлмэриинэ шамбай, урагшаа hанаатай хадань, малшад тэрэниие холо магтажа, хүндэлжэ ябадаг. Ешн үбгэжөөлшье тэрэниие мүн лэ магтадаг.

— Харууhалдаг малнуудаа хашаа хорёондо огто хаадаггүйбди, дуран сооhь бэлшээгээд, уhалаад, бэлшээри дээрэнь амаруулдаг заншалтайбди. Малайнгаа шэгнүүрые сүүдхэ бүхэндэ 800—900 граммhаа доошо бэшэ нэмээжэ байхые оролдодогбди. Иигэжэ тобир тарганаар томо болохолоороо hүтэй, томо түл үгэдэг үнеэд болохо бшуу даа,—гээд комсомол хүбүүн хөөрэнэ.

Түрэл республикынгаа 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоод, залуу малайнгаа толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ килограмм хүрэтэр нэмээхын түлөө тэмсэгшэд hанаhандаа хүрэхэнь лабтай.

В. Будажапов,
хүдөө бэшэгшэ.

Азаргаар адуун...

Азаргаар адуу үсхэбэрилхэдэ арьбан, далан амгатайшье ааб лаа. Тииhээ тиитэр адуун hүрэг гар үзүүрэй шухала хэрэг бүтээхэ ушаамнай ха юм. Адуун гаргаша багатайгаар үсхэбэрилэгдэнэ. Тэдэндэ ямаршье тэжээл бэлдэлтэгүй, жэлэй дүрбэн сагта бэлшээд ондо ородог.

Захааминай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой адуушан Цыбикжап Дымбрылов арба гаран жэлэй туршада адуу харууhална. Колхоз сабшалангаар бага. Тиимэhээ үбэлдөө эдюулэгдэхэ тэжээл адуунда үгтэдэггүй байха юм. Үнгэрэгшэ үбэл, хабар ехэ зүдхүү хүйтэн байгаа. Гээшье hаа, нүхэр Дымбрылов адуугаа гансахан ... ри дээрэ ябуулаад, нэгэншье толгойн хоролтогүйгөөр зунай нюур хараба. Энэнь бэлшээри зүбөөр хэрэглэhэнэй үрэ болоно.

Дымбрыловэй хүбүүн Василий Цыбикжапов мүн лэ адуушан. Азаргаар адуу харууhалдаг энэ нүхэр эсэгэhээ заашье дутанагүй. Адуунайнь hайнаар ондо оруулагдаа.

Тус колхоз адуун hүрэгөө олошоруулхын тула ехэ оролдолго гаргана. Хүндэ анда зөөдэг үүлтэрэй хоёр азарга худалдажа абаад, тэдэниие Дымбрыловтэндэ даалгаа. Мүнөө адуунуудынь hарьдагай бэлшээридэ абаашагдаад байна.

Г. Тугутов.

лоной нюдэн хурса!

ПАРТИЙНО-ГҮРЭНЭЙ ХИНАЛТЫН ХУУДАҺАН

ртийно-гүрэнэй комитедтэ туһалха бүлэг, постнууд 1963 евраль һара соо «Советская Россия» колхоздо эмхидһэн. Колхозой хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшээр огородой р, олон жэлдэ шалгалтын комиссида хүдэлһэн коммуиталий Иванович Ошурков нэгэн дуугаар томилогдоһон

нэрэй найдаханьшье буруу бэшэ. Юуб гэхэдэ, Виталий ич колхозой шалгалтын комиссида хүдэлжэ байха үедөө зөөри хамгаалха, ниитын баялигые элбэгжүүлхэ гэжэ сэдьхэлһээ оролдодог байһанаа харуулаа бшуу.

хэр Ошурков Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ойто жэлнүүдтэ Тарбагатайн милициин отделенидэ 7—8 дэлһэн, тиихэдээ ниитын баялигые элдэб хулгайшадһаа лха талаар ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Энэнь мүнөө пар-гүрэнэй хиналтын бүлэгые ударидахада ехэ туһатай бай-

таршаг бэетэй, таби гаража ябаһан, солбон бэетэй энэ й үдэр, һүнигүй хамтын хэрэгтэ һанаа сэдьхэлээ табижа ень Дээдэ Жэрэмэй колхознигууд мэдэжэ, хаража бай-имэл хадаа дуулаһан, хараһан юумэеэ нүхэр Ошурковто нигууд түргөөр хөөрэжэ үгэдэг заншалтай. Колхознигуу-дээсэлдэ тэрэ доронь анхарал табижа, юумые зүб мү-шиидхүүлхэ гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдодог.

ри гаран жэлдэ партиин гэшүүн ябаһан Виталий Ивано-ртиина организациин, колхознигуудай энэньшье этигэл арине харюулха байха гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Нүхэр Ошур-ртийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгэй хү-ние эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Виталий, ши юунэй түлөө энэ тэрэ дутагдалнуудые эли-, хүнүүдтэй муудалдажа байна гээшэбши,—гэжэ һамга-хэдэн дахин хэлэһэншье байха.

Би коммунист гээшэб. Нэмдэ нимэ даалгабари үгтөө. е үнэн сэдьхэлһээ хэхэ ёһотойб. Муугаар хүдэлдэг, хам-өеридэ хара һабараа хүргэдэг хүнүүдтэй муудалдахаһаа б. Бүхы үнэн сэхэ колхознигууд хиналтын бүлэгэй хү-ние дэмжэнэ, һайшаана,—гэжэ Виталий Иванович ха-аг.

бүлэгэй дүй дүршэл тухай энэ хуудаһанда уншагты.

Манай республикын колхоз, совхозуудаар, промышленна предприятинуудаар, эмхи зургаануудаар гүрэнэй хиналтын комитедүүдтэ туһалха 822 бүлэгүүд, 2117 постнууд эмхидхэгдэһэн байна. Энэ хуудаһанда иимэ хэдэн бүлэгүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэл харуулагдана

Хамтын зөөри хамгаалха, арьбажуулха—манай зорилго

МАНАЙ хиналтын бүлэг эмхидхэгдэһээр 4 һара болохоёо байна. Түрүүшээр бүлэгтэмнай 7 хүн байгаа, һүүлдэнь үшөө 4 хүниие нэмэһэн байнабди. Тэдэнэймнай 6-ниинь коммунистнууд юм. Гадна хиналтын бүлэгүүд 1-дэхи, 2-дохи отделенинүүдтэ 5—5 хүнһөө бүридхэгдэнхэй. Тракторно-тараан ажалай бригадада, һаалиин фермэдэ 3—3 хүнһөө хиналтын постнууд байгуулагданхай. Тиигэжэ бүхыдөө хиналтын бүлэгүүд, постнуудта хамта 27 хүн, тэрэ тоодо 14 коммунист, 4 комсомолец орона.

Бүлэгэйнгөө гэшүүдтэ колхозой үйлэдбэриин гол һалбаринуудые даалгажа үгөө һэмди. Жэшээнь, Ф. Л. Русин һаалиин фермэ, агроном И. П. Пестерев — газар тараалангай ажахы, механик В. П. Девятов колхозой бүхы техникын хэр ашаглагдажа байһые хинаха даалгабаритай.

Бидэнэр бүхы хүдэлмэреэ уридшалан түсэблэдэг гуримтайбди. Үнгэрһэн март, апрель, май һарануудта һаалиин, гахайн фермэнүүдэй ажал шалгаха, хабарай тарилгада бэлэдхэл болон тэрэнэй ябасые хинаха, адуу моридой хэр зүбөөр харууһалагдажа байһые хараха гэжэ түсэблөө һэмди. Хараалһан энэ түсэбөө бидэнэр дүүргээбди.

Энэ үедэ һаалиин фермын хүдэлмэриие хоёр дахин шалгаабди. Түрүүшынхеэ февралиин 20-до шалгахадаа фермэ дээрэ ариг сэбэр сахигданагүй, шэбхэ шабааһа байраһаа холо абаашаха аад, миил хашаагай үүдээр гаргаад лэ хаяжархиһан байгаа. Үнеэдэй хээлитэй байһые ректальна ёһоор шалгажа, 68 үнеэд һубай гэжэ тодорхойлоо һэмди. Тиин Улаан-Үдын искусственна үрэжүүлгын гүрэнэй станциин зоотехник нүхэр Бочкаревой үнэмшэлгын ёһоор колхозой правлени техник-үрэжүүлэгшэ нүхэр Емельяновые 351 ажалта үдэрөөр шагнаһан байшоо. Мүн тэрэнһээ гадна, документнүүдые шалгаад үзэхэдэ, тэрээндэ үшөө 518 ажалта үдэр нёдондо үлүү түлэгдөө гэжэ элирһэн байха юм.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхаха хэмжээ абахые колхозой правленидэ хандаа һэмди. Тиихэдэмнай правлениин заседани боложо, зэмэтэ хүнүүдтэ хэмжээ абаһан, фермэ дээрэ ариг сэбэрые сахиха, тэндэхи малшадай мүнгөөр бульдозертой трактор табижа, аргал шэбхые сэбэрлэжэ үгөө һэн.

Майн 16-да энэ фермые дахин шалгаха баатай болообди. Юуб гэхэдэ, фермэ дээрэ һү һаалга дээшээ гарахын орондо доошоо орожо байгаа бшуу. Фермэ дээрэ үдэртэ оройдоо 750 литр һүн һаагдадаг болоо. Энэ шалгалта хэхын тула мүн лэ тусхай комисси байгуулжа, мэргэжэлтэдые хабаадуулаа һэмди.

Шалгажа үзэхэдэмнай, үнеэдээ 60—60 толгойгоор хубаарилжа адуулхын орондо 120—120 үнеэдые суг адуулжа байгаа. Манай колхоздо бэлшээри муу, тиимэһээ жэжэ бүлэгөөр адуулха гэжэ хараалаад, фермэдэ 4 хүниие адуулагшадаар табиһан юм. Гэхэ зуура, газаа дулаан байбашье, һаалишад үнеэдээ хүйтэн хотон соогоо оруулжа, уянда байлгажа харуулдагынь элирээ. Гадна майн 16 болоод байгаашье һаа, үнеэдээ зунайнь байрада гаргаха гэжэ һанаашалаашьегүй, тэндэхи байраа заһабарилжа эхилээшьегүй байшоо. Үнеэдээ бэлшээхын тула холо намнажа зобоодог һэн. Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудые колхозой правлениин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэһэнэй эсэстэ фермые даагша нүхэр Дорофеев тушаалһаа гаргуулһан, үнеэд жэжэ бүлэгүүдээр адуулагдадаг болоһон, майн 23-да фермэ зуһаландаа нүүһэн байха юм. Эдэ бүгэдын ашаар һү һаалга хоёр дахин шахуу дээшэлээ һэн.

БҮЛЭГЭЙ гэшүүд хабарай тарилгада бэлэдхэлые шалгаа. Тиихэдээ үрэһэнэй тараае колхозой кладовщик нүхэр Каменщиков муугаар хадагална, өөртөө 8 центнер үрэһэнэй шаниисэ абаһан, ондоо хүндэшье үгэһэн юм. Мүн 25 центнер тараа гутааһан байшоо. Энэ баримтые мүн лэ колхозой правлениин, партбюрогой заседани дээрэ хаража, тэрэниие ажалһаань гаргаа һэн. Тиигээд складуудаа ондоо хүндэ тушаахадань нилээд ехэ шэниисэ үлүү гараһан, обёос, горох дутаһан байна. Тэрээнээ мүнөө түлэхэ болонхой.

Хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудай хүдэлмэриие, илангаяа һүниин халаанай ажалые саг үргэлжэ хинан шалгажа байгаабди. Хахалалга дээрэ гараһан голодоһые гурба дахин түлөөһэгүйгөөр дабхар хахалуулаа һэмди. Эдэ бүгэдэ механизаторнуудай суглаан дээрэ зүбшэгдэжэ, дахин тиимэ голодоһо гаргаха ябадал үзэгдөөгүй.

Адуу моридой харууһалга, эдеэлүүлгые шалгажа үзэхэдэмнай, 2-дохи отделениин моришод тэжээлэй обёос хулгайлжа, хүнүүдтэ худалдадаг байһаниинь баригдаа. Моришон Клементьев 2 мэшээг обёос худалдажа, архи абажа ууһаниинь элирээд, хэрэгынь нүхэдэй сүүдтэ үгтөөд, һара шахуу саг үнгэрөөшье һаань, үшөөл харагдаагүй байһаар.

ХИНАЛТЫН бүлэгэй гэшүүдэй хүтэлбэри доро тусхай комисси байгуулагдажа, энэ үедэ гахайн фермын байдалые хоёр удаа шалгаабди.

Түрүүн шалгахадамнай фермые даагша нүхэр Дорофеев колхозой складһаа асарагдаһан тараа талханай зүйлые шэгнэжэ абадаггүй, тэрэнэй гаргашалгые мүн лэ үдэр бүри тэмдэглэдэггүй, гахайшадта тэжээл хубаажа үгэхэдөө баһал хэмжэдэггүй байшоо. Энээн дээрэһээнь боложо, фермэдэ тараа талха зөөдэг хүнүүд харгыдаа, мүн тээрмэ дээрэ байхадаа, тэрэнээ энэ тэрэ хүнүүдтэ худалдажа, олоһон мүнгөөрөө архи абажа уудаг байһаниинь элирээ. Бидэнэр тэдэнэй архи абаад, тээрмэ дээрэ шал мяхан болотороо ууджа байһыень балшыса бараа һэмди.

Ниитын зөөри хулгайлагшадай хэрэг арадай сүүдтэ үгтэнхэй. Хэмжэнгүй, шэгнэнгүй тэжээл абадаг фермые даагшада зэмэ тохогдоо һэн. Гадна энэ фермэ жэлэй 1-дэхи кварталда 700 гаран поршоонхо абахаа аад, оройдоо 250-дые абаһан байшоо.

Уданшьегүй май һарада эхэһээ таһалагдаһан поршоонхонууд олоороо гарзалжа захалаа. Тиихэдэнь фермын хүдэлмэриие тусхай комисси байгуулжа, дахин шалгаабди. Эхэһээ һалгаагдаһан поршоонхонууд, бүри томо болоһон шахамалнууд бултадаа хэдэн зуугаадаараа нэгэ газар байлгагдажа харууһалагдадаг, тэндэнь нойто хүйтэн, һула муунуудынь илгагдаагүй байһаниинь хараабди. Урдынхидаал адли тэжээлэй орошо, гараша баһал муугаар бүридхэгдэдэг, фермэдэ асарагдаһан тэжээл газаа хаягдадаг байба. Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудые колхозой правленидэ элидхээд, фермые даагша нүхэр Дорофеевые ажалһаань гаргаха эрилтэ комисси табяад байна.

Саашадаа юу хэхэ түсэбтэйбибди гэхэдэ, июнь-июль һарануудта үбһэ хуряалгада бэлэдхэлые, ургасын хойноһоо, илангаяа хартаабха, кукуруза, овощ хэр харууһалагданаб, хүдөө ажахын артелиин Устав ямараар сахигданаб гэжэ шалгаха зорилготойбди.

Энэ үедэ манай хиналтын бүлэгэй тоосоон колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ шагнагдажа, хүдэлмэримнай һайшаагдаһан байна.

Дутагдалнай юуб гэхэдэ, колхозой комсомолой организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн «прожектор» гэээшэтэй үшөөл холбоо барисаагүй байнабди.

Хүдэлмэриингөө зарим дүнгүүдые гаргаад байхада, манай хиналтын бүлэгүүд, постнууд хамтын зөөри хамгаалха, арьбажуулха талаар ехэ юумэ хэхэ аргатай байна. Бидэндэ үнэн сэхэ сэдьхэлтэй колхознигууд бултадаа туһалдаг байна ха юм.

В. Ошурков,
«Советская Россия» колхозой хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшэ.

…кая Россия» колхоздохи партийно-гүрэнэй хиналтын бүлэгэй гэшүүд (зүүн гарһаа): В. И. …рүүлэгшэ), Ф. Л. Русин, В. П. Девятов, И. П. Пестеров, В. Н. Романов.

Б. ГЫЛЫКОВЭЙ фото.

Д. Гармаевай зураг.

…эгүүд, постнуудай нүлөөн ехэ

…үйлэдбэриин уп… колхоз, совхозууд …гые агротехниче… …зор соо хэжэ ун…

…нэй хабарай та… саг соонь, шанар дүүргэхэ хэрэгтэ …рэнэй хиналтын …лээд ехэ нүлөө …йха юм. Тарилгын управлениин ажа… тракторно-тараан бригадада партий… хиналтын комитед… постнууд байгуу… …эндэ тараан ажал 100 гаран нүхэд …данхай.

…ууд байгуулагда…

…һан дары хүдэлмэридөө эдэбхитэйгээр ороһон. Нэн түрүүлэн газарай элдүүрилгэ, хүрэнгэ хородолго, тарилгын шанар тушаа анхаралаа онсо хандуулһан, ажалаа эмхидхэхэ болон техникэ зүбөөр ашаглаха асуудалда һаналаа хандуулһан байна.

Хүдэриин совхозой 1-дэхи отделениин постын ажал ябуулга магтамаар. Энэ постые нютаг соогоо эгээл хүндэтэй хүн, пенсионер нүхэр М. А. Соковиков хүтэлбэрилнэ. Постын гэшүүд халаан бүхэнэй хүдэлмэри хинан шалгадаг, үдэр һүнигүй полинууд дээгүүр ябажа, шалган үзэжэ байгаа. Тиихэдээ гүйхэнөөр хахалдаг гү, али полиингоо хажуу талые жэгдэлэн хахалдаггүй байһан баримтанууд элирхэйлэгдэһэн юм.

Постын гэшүүд гансахан шалгалта хээд ябадаг бэшэ. Тэдэнэр механизаторнуудта халуун туһаламжа үзүүлдэг, техникэеэ хайшан гэжэ һайнаар ашаглаха, шанар һайнтайгаар ажалаа хэхэ байһан тушаань заабаридаг.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэг болон постнуудай гэшүүд хүдэлмэриин шанар шалгаха, туһаламжа үзүүлхэтэеэ хамта ажалай жаяг заршам һайжаруулха асуудалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

Жэшээнь, архиһаа боложо ажалай журам эбдэһэн, тракторай хүдэлмэри һаатуулһан Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд А. И. Игумнов, И. А. Портнягин, А. М. Портнягин, К. И. Малофеев гэгшэд тус тустаа ялада унаһан байха юм.

Бүлэг болон постнуудай гэшүүд эртын тарилгын дүүрэмсээр саашадаа кукуруза, хартаабха тарилган дээрэ хиналтаяа үргэлжэлүүлһэн, ушарһан дутагдалнуудые дары зайсуулха талаар хэмжээ абадаг байна.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэг болон постнуудай гэшүүдэй хабарай тарилгын үедэ хэһэн хүдэлмэри хадаа баян ургасын түлөө хэһэн тэмсэлэй түрүүшын шата гээшэ. Саашадаа тарилга харууһалга, зурууд хоорондын элдүүрилгэ болон үтэгжүүлгэ хэхэ шухала хүдэлмэри тушаа һаналаа табижа, мүн түрүүшынхидээл адляар эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ зорилго арадай хинагшад урдаа табинхай.

Б. Санжиев,
Хяагтын үйлэдбэриин управленидэхи партийно-гүрэнэй хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ.

…й обкомой, … Министрнүүдэй …артийно-гүрэнэй …н комитедтэ

…о-гүрэнэй хиналтын …митедэй ээлжээтэ …э Улаан-Үдын үй…правлениин «Совет… колхозой хиналт… хүдэлмэри тухай …н хэлсэгдээд, энэ …ябуулгань һайшааг… …й июнь—июль һа… …алтын бүлэгүүдэй … суглаанууд, кол… цехүүдэй зүблөө… …үшэлүүлхэ эрилтэ управленинүүдэй, парткомуудай дэр…дэһэн партийно-гү… комитедүүдтэ

…бэрэй үйлэдбэриин …эргэдэхи партийно-…ын комитет «Зна…лхоздо 2000 цент…эрлэгдээгүй үрэ…һэнэйнь, мүн тэн…агай совхоздо аг…илтэнүүдые хаза…түлөө колхозой … Дугаржапов, сов… отделениин трак… бригадир Д. М. …тэ хахад һарын … яла хохоһон бай… партийно-гүрэнэй …тет баталаа.

…ын гүрэнэй болон …далдаа наймаа…дта юумэнэй үнэ …хэ болгожо хү…лоор элирүүлэг…нь партийно-гү… комитедэй засе…эгдэжэ, саашадаа … гаргахагүй гэ…н-Үдэ городой ху…ай зургаануудай, …хүтэлбэрилэгшэдтэ

ШАЛГАНА, ТУҺАЛНА

Лопсон Мангаевич Хорёнов хүдөөгэй клубуудые даагшадай дундаһаа эгээл бархэнь, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлдэг нүхэр юм. Тэрэ хадаа колхозой парткомой секретариин орлогшо, архим агитатор байха. Аймагай газетын редакцида ороходотнай тэндэхид баһал Хорёновой нэрэ дурдажа, манай эдэбхитэй хүдөө бэшэгшэ гэлсэхэ.

Өөрөө хадаа «би юрын лэ коммунист хүн ха юмбиб. Минии уялгамни бшуу» гэхэ байха. Иимэл коммунист һэн туладань Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд тэрэниие партийно-гүрэнэй комитедтэ туһалха артелиин дэргэдэхи бүлэгэй түрүүлэгшээр һунгаһан юм. Энэ ниитынгээ шэнэ уялгые түрүүшын үдэрһөө эрхимээр бэелүүлжэ эхилээ бэлэй.

Нүхэр Хорёновой хүтэлбэрилдэг энэ бүлэгтэ нютагай 52 эдэбхитэд хабаадуулагданхай, тон шударгыгаар хүдэлжэ байдаг. Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ябасые, хартаабхын хүрэнгэ ямараар хадагалагдажа байһые, тарилгын шанар, һүнэй юундэ багаар һаагдажа байһан ушар шалтагаание элирүүлхын тулада хэдэн удаа олон хүнэй хабаадалгатай шалгалта тус бүлэгэй гэшүүд хэһэн байха.

Лопсон Мангаевич өөрөөшье бүхы ажал хэрэгэй ябаса тушаа һанаагаа зобожо ябадаг, дутуу дундануудые үзэн ядадаг хүн гээшэ. Өөрынгөө туһалагшадтай хамта ябажа, зарим механизаторнуудай газараа муугаар борнойлжо, хахалжа, тарилга хэхэ агротехникэ хазагайруулжа байһыень балшыса бариһан. Хотогор, Туткэл, Сарам гэжэ участогуудта иимэ ушарнууд тохёолдоо. Шанар муутайгаар борнойлһон тракторист Анатолий Хорёновто 69 гектар газар дахин элдүүрилүүлһэн байгаа.

Лопсон Мангаевич поли дээгүүр һүниндөөшье гараад, механизаторнуудай хүдэлмэри шалгажа ябадаг байгаа. Шанаагай отделениие даагша нүхэр Фроловой һүниин халаанда хүдэлдэг механизаторнуудай хүдэлмэри шалгадаггүй байһанһаань боложо, «С-80» трактор жолоодогшо нүхэр Сондонов Шелдүшкеев гэжэ нүхэртэеэ тон гүйхэнөөр газар хахалжа ябаһанаа арадай хинагшадтай дайралдашоо һэн. Иимэ ушарай тохёолдоһонһоо уламжалан, һүниин халаанда хүдэлэгшэдэй хойноһоо нарин хиналта байгуулхын тула бүлэгэй үүсхэлээр колхозой ударидахы нүхэдые һүни поли дээрэ дежурлуулдаг болоһон байха.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгэй хэдэн гэшүүдые һү һаалиин гүүртэнүүдэй хүдэлмэри хинан шалгахыень ябуулһан байгаа. Жэшээнь, Доодо Тоёодойн һү һаалиин гүүртэ дээрэ арадай хинагшадай һаалга бүхэндэнь шалгалта хэжэ үзэхэдэнь һаалишан Зоя Захарова үдэр бүри 6 литр һү үбэршэлдэг байба. Энэ һаалишанда 588 литр һүнэй сэн түлэхөөр яла ашагдаһан.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой отделени бүхэндэ партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха постнууд байгуулагдажа, тэдэнэй гэшүүд үйлэдбэриин али бүхы участогуудай ажалшан бүхэнэй хүдэлмэри хинан шалгажа ябадаг. Тиихэ зуураа артелиин Устав нарин сахиха асуудал тушаа анхаралаа онсо хандуулдаг байна.

Колхоздохи бүлэг болон отделенинүүдэхи постнууд хадаа өөһэдынгөө ажал ябуулгые имагтал шалгалтаар хизаарладаг бэшэ, элирхэйлэгдэһэн дутагдалнуудай хэр зэргээр зайсуулагдажа байһыень хододоо хинажа байдаг заншалтай юм. Энэ хэмжээ ябуулгын саашадаа үйлэдбэриин ябасада һайн нүлөө үзүүлдэг байһаниинь элитэ. Дутуу дундануудай саг соогоо усадхагдадаг дээрэһээ колхоз хабарайнгаа тарилгада һайнаар бэлдэжэ, эртынгээ тарилга хаһа саг соонь, шанар һайнтайгаар дүүргэжэ шадаһан гээшэ.

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздохи бүлэг ажал ябуулгаараа тиимэ ехэ дүй дүршэлтэй болошонхой гэжэ хэлэхэнь үшөө эртэ юумэ aaб даа. Тиигэбэшье богонихон саг соо нилээд ашатай туһатай юумэ энэ бүлэгөөрхин бүтээжэ байна гэжэ сэхэ хэлэмээр. Бүлэг болон постнууд хүдэлмэреэ эмхидхэн ябуулхадаа алибаа ядаралда дайралдадагшье һаа, шадаал һаа үйлэдбэриие гүнзэгыгөөр, даамайханаар шэнжэлэн үзэхын, ажал ябуулгые наринаар хинан шалгахын хойноһоо бүхы хүсэ шададалаа элсүүлдэг юм.

— Юумэмнай хуу тэгшэ һайнаар хэгдэнэ гэхын аргагүй, дутуу дунданууд манай хүдэлмэридэ үшөөл олон,—гээд нүхэр Хорёнов хөөрэдэг. Тэрэньшье тон зүб aaб даа. Дутагдалнуудаа далдалһанай хэрэг одоо үлүү ха юм. Өөһэдтөө эрид шанга эрилтэ табижа, харюусалгатайгаар хүдэлхэ зэргэтэй бшуу.

Тэрэ дутагдалнууд тушаань бага зэргэ тоггохо болоо һаа, зарим үедэ бүлэг болон постнууд хүдэлмэреэ юрын лэ шалгалтаар, зүбшэн хэлсэлгээр хизаарладаг байна. Тиихэдээ хэлсэһэн юумэнэйнгөө хойно гараха гэжэ оролдодоггүй. Отделенинүүд, фермэнүүд болон үйлэдбэри даагшадта дутагдалнуудые усадхаха талаар эрид шууд эрилтэ табижа шададаггүй. Теэд иимэ ушарнууд саашадаа зайсуулмаар.

Ниитын хинагшадай үүсхэл үдэрһөө үдэртэ ургажа, эрилтэ хиналтань бүри шангадажа, тэдэнэй бэелүүлдэг үүргын хүндэтэй, харюусалгатайшье байһые Тоорын колхознигууд үнэн зүрхэнһөө мэдэржэ байнхай. Колхозой арадай хинагшад ажал хэрэгтэе хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдтэй эрид шангаар тэмсэхэ дайшалхы хүсэн байһанаа элитэ харуулаад байна. Эдэнэр артелиингээ ажахые улам саашадань хүгжөөхэ талаар колхозойнгоо правленидэ, парткомдо айхабтар ехэ туһа хүргэжэ эхилээ гэжэ тэмдэглэмээр.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо байгуулагдаһан партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалха бүлэгэй эдэбхитэй ажал ябуулгын түрүүшын бата алхамууд Лопсон Мангаевич Хорёновой шадабаритай ударидалгаһаа болоно гэхэдэ мүн лэ алдуу болохогүй.

Б. ШИРЕТОРОВ,
манай штатнабэшэ корр.
Түнхэнэй аймаг.

ФЕЛЬЕТОН

ҮЛГЫТЭЙ МОТОЦИКЛААР...

Согтын Няндаг
Согтойхон даа зангаар.
Совхоздо хүдэлдэг.
«Соёруулдаг даа» дугыгаар,
Юрын бэшэ
Дугынь — «ИЖ» маркын,
Жиирэг дүүрэн,
Жиирэй бэшэ үлгытэй.
Уула гүбээтэй.
Уһатай сүлхэ газарташье
Үглөө орой,
Үүлэтэй, сэлмэг үдэршье
Табилуулдаг юм даа
Татаса һайнтай дугыгаар.

Тараанай поли,
Фермэ тээшэ хамаагүй,
Талаантайл газарай
Таамаг зүргэ харгыгаар.
Тарилга дээрэ,
Сеялкэдэ, жэшээнь, хүдэлбэл,

Тараанай дээжэ
Таршаа мэтээр хазажа,
Таар туламаар
Таба арбаар зөөжэ,
Таһа нюусаар
«Танил» нүхэдтөө наймаалда
Амбаарай булан
Абаһаар дүүргэһэн байдаг.

Хүдэлһэн зэргээр
Олоһон хүлһөө шамарлаад,
Үлүү хаража
Үнинэй иимэ заншаа юм.

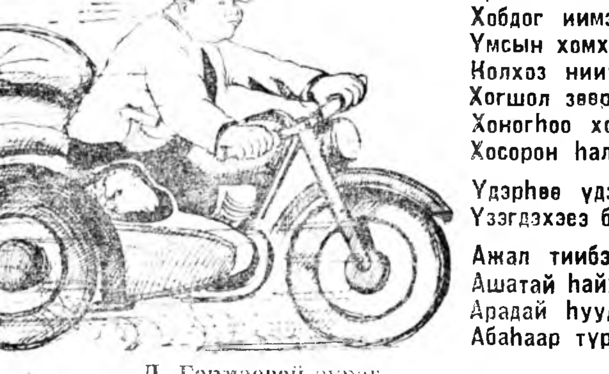
Үгыш бол даа
Үбһэн дээрэ, жэшээнь,
Хүдэлһэн хэбэртэй
Хүдэһэн шарай үзүүлбэл,

Бууса, голой
Бутуула хүхэ ногоое
Тэбэри тэбэрээр
Тэбхыштэрэ ашаалжа,

Үмсэдөө бариһан
Үлүү олон малдаа
Үбэлэйнь тэжээл
Үрдижэл бэлдэһэн байдаг,
Багахан зэргээр
Хүдэлһэн олоһоноо
шамарлаад,
Баранай зөөрөөр
Баяжаха гээшэ энэл даа.
Үгыш бол даа
Малай фермэ ошожо,
Ямар нэгэб даа
Яаралай ажал бүтээбэл,
Урид тэрэнээ
Угаа ехээр бододог,
Үрөөһэн зэргэшээ
Үлгы соонь заатагүй
Үрэмгэй дүүрэн
Орооһо тараан хэбтэдэг,
Үүсэдээ бэлдэһэн
Гахайнь тэжээл болодог...
Юу хэлэхэб,
Няндаг — мундуу, шадаана,
Юуш хээ һаа
Ноёнш хүниии тоохогүй,
Бээш гээ һаа,
Бэхи, томо, задарюун.
Хэлэнш гээ һаа,
Хэдэргэ, хурдан, дорюун...
Үлгытэй тэргээр
Үрхирүүлээд тооһо, пүшэгэнэн,
Үгы болон далда орон талииха.
Няндаг шэнги
Нялуун, зүрюу, хүнгэнөөр
Хододоо хүүрмаг,
Хорёо дүүрэн, бардамаар
Ажаһууха
Амидархые эгээл зэһээшэд
Аниргүйхэн
Ажаглаад ябахы һэдээшэд,
Һаяхан гэнтэ
Һанаа орожо заларба:
Хооһон Няндагай
Хобдог хэрэгүүд элирбэ.
Хони гүүртэһээ
Хулгайлжа тэрэ, баригдаба,
Хурса нюдэнһөө
Холодожо шадангүй барагдаба.
Хүнгэн аргаар
Олзо хэхэ энэ бшуу,
Амяа хараһан
Аргын эсэс иимэ бшуу.
Хобдог иимэ
Үмсын хомхой үзэлтэн,
Колхоз ниитын
Хогшол зөөриин хоротон
Хоногһоо хоногто
Хосорон һалажа хооһорог!

Үдэрһөө үдэртэ
Үзэгдэхээ болин үсөөрэг!

Ажал тиибэл
Ашатай һайхан арьбажаха,
Арадай һуудал
Абаһаар түргэн баяжаха!

Д. Гармаевай зураг.

Р. ЦЫБИКОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА, СПОРТЫН ХҮГЖЭЛТЭ

Ленинскэ национальна политикын, коммунис партиин, Советскэ правительствын ашаар манай республикын ажалшад эгээ дүшэн жэлэй үмэнэ өөрын автономито засагтай болоһон байгаа. Тэрэ үеһөө хойшо үргэн уужам Буряад оронноймнай экономико, соёл болбосоролой хурдан хүгжэлтэтэй нэгэн хамта, хүнэй махабад һайжаруулдаг физкультура, спорт ехээр дэлгэрһэн байна. Жэшээнь, 1923 ондо Верхнеудинскын ажалшадай ганса футболоор һонирходог һаань, 1924 ондо хүнгэн атлетикэ, гоё һайхан гимнастика, волейбол, шатар, даам үргэнөөр хүгжөө һэн. Бүри 1925 оной үеэр Улаан-Үдэдэ футболистнуудай долоон команда, 30-аад гимнастнууд тоологдодог болоһон. Он жэлэй үнгэрхэ бүри ажалшадай дунда спорт үргэнөөр дэлгэржэ эхилһэн байна. 1930-аад ондо бокс, сана, конькигаар урилдагшадай тоо олошоржо эхилһэн. Тиихэдэ городой комсомолшууд, залуушуулай үүсхэлээр спортын зал, гурбан ехэ талмай, ипподром, волейбол наадаха хэдэн арбаад талмай баригдаһан юм. Тэрэ үедэ город доторнай 10 мянгаад хүн спортын энэ тэрэ зүйлөөр бэеэ һоридог, шанга тулалдаанда хабаадалсадаг болоһон байна.

Буряад орондо спортын хүдэлмэри хүгжөөхэ хэрэгтэ Улаан-Үдэ—Москва гэһэн маршрудаар санаар үнгэргэгдэһэн аяншалга ехэ нүлөөтэй байһан юм.

Эхэ оронноймнай ниислэл—Москвагай ажалшад алдар сууда гараһан Буряадаймнай табан басагад—Софья Тыхеева, Елизавета Константинова, Вера Любимская, Мария Хахалова, Анастасия Сункуева гэгшэдые баяр баясхалантайгаар угтажа, тэдэнэй баатаршалгые үндэрөөр сэгнээ һэн.

...Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай һүүлээр республикымнай хүдөө тосхонуудта спортын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа эхилһэн. 1948 ондо республика дотор нэгэдэхи разрядай 44, хоёрдохи, гурбадахи разрядтай 1098 спортсменүүд тоологдодог байгаа. Он жэлэй үнгэрхэ бүри спортдо дуратайшуул олошоржо, спортын элдэб зүйлөөр спортын мастернууд бии боложо эхилһэн. 1956 он. Буряадай республикын спортсменүүдэй дундаһаа үргэн гараһан спортын мастернууд гэхэдэ: СССР-эй спортын габьяата мастер, Олимпийскэ наадан ай чемпион Владимир Сафронов, Олимпийскэ 17-дохи наадаанда хабаадалсажа ерэһэн Велингтон Баранников, спортын мастернууд В. Бадмаев, Н. Николаев, В. Николаев, Ю. Жамбалов, Д. Охинов, Д. Бутаков, Н. Брынева, В. Яременко, Т. Шевчук, Н. Боброва болон бусад болоно.

Мүнөө үедэ республикымнай спортсменүүд спортын 25 зүйлөөр бэеэ һорино, шанга тулалдаанда хабаадалсана. Спортын олон зүйлөөр республикын суглуулагдамал командын спортсменүүд Россин Федерациин түрүү һууриин түлөө хабаадалсажа, яһала һайн үрэ дүн туйладаг болонхой. Һүүлэй үедэ санаар, конькигаар, велосипедээр урилдахадаа, шатар, боксоор мүрысэхэдөө, Алас-Дурна зүгэй зонодо гүрүү һуури эзэлдэг болоһон байнабди.

1963 ондо спортын хүдэлмэри бүри һайнаар эмхидхэгдэжэ, республикымнай ажалшад спортдо бүри олоороо хабаадалсадаг болоһон байна.

Республикын шатаршадай секци ажал хүдэлмэреэ эмхи гуримтайгаар үнгэргэжэ, һүүлэй үедэ мастерта долоон кандидадуудтай боложо шадаһаниинь һайшаамаар. Республикын суглуулагдамал командада оруулагдаһан тус секциин шатаршад энэ жэлдэ шадамар бэрхээр наадажа, Алас-Дурна зүгэй зонодо эрхимлээ. Тиигэжэ эдэнэрнай 1963 оной июль һарада үнгэргэгдэхэ Россин Федерациин арадуудай спартакиадын түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ олоһон байна.

1962 ондо республика доторнай ниитын инструкторнуудай тоо хэдэ дахин олошорһон байха юм.

1963 оной эхинһээ хойшо 100 гаран холын аяншалга үнгэргэгдөө. Энээнһээ гадна, республикын 40 жэлэй ойдо зорюулагдан, Улаан-Үдэ — Шэтэ гэһэн маршрудаар республикын хэдэ хэдэн спортсменүүд санаар ябаһан байна.

Республикын спортын һайн дуранай бүлгэмүүд һүүлэй үедэ хүдэлмэреэ һайжаруулжа эхилээ.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн спортын факультет дүрбэдэхи жэлээ ажаллажа байна. Мүнөө тус факультедтэ 150 студентнүүд һуралсана. Нэгэ жэлэй үнгэрөөд байхада, эндэһээ шадамар бэрхэ мэргэжэлтэд гаража, республикын колхоз, совхозуудта эльгээгдэхэ байна.

Ургажа ябаа залуу үетэниие спортдо дуратайгаар хүмүүжүүлхын зорилгоор республика дотор хүүгэдэй спортын юһэн һургуули нээгдэнхэй. Тус һургуулинуудта спортын 10 зүйлөөр һуралсал үнгэргэгдэдэг. Эдэнэр сооһоо Закаменск городой (директорынь М. И. Шалахов), Улаан-Үдын нэгэдэхи, хоёрдохи (директорнүүдынь А. М. Баранов, Воронин) һургуулинууд һуралсалайнгаа хүдэлмэри жэшээтэ һайнаар ябуулна.

Дурсагдаһан һайн ажалаймнай хажуугаар дутуу дунда зүйлнүүд яһала бии. Республикын физкультурна эмхинүүд ажалшадые, илангаяа залуушуулые, физкультура, спортын хүдэлмэридэ муугаар хабаадуулна. Энэ болон бусад дутагдалнуудаа усадхажа, спортдо олониитые улам үргэнөөр хабаадуулха зорилготойбди.

М. Калаганский,
республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй союзай Соведэй түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бүхэ барилдаан харуулагдана.

Соёлой эдэбхитэд

Вячеслав Михалев, Николай Самойленко, Геннадий Борхонов, Вячеслав Пастухов—эдэ дүрбэн 20 гаран хоногто дайралдаһан унаагаар, ябагаар, велосипедээршье Эрхүү мүрэниие уруудажа, үгсэжэ, Түнхэнэй аймагай диилэнхи һуурин тосхонууд, полевой стануудта концерт табижа ябаһанаа, һаяхан Хэрэнээ бусаба. Тэдэнэр үсөөншье зон һаа, хоёр янзын, ород, буряад хэлэн дээрэ программатай концерт ажалшадта 29 дахин харуулаа. Ангай ажахын хүдэлмэришэн, ирагуу гоёор дууладаг Геннадий Борхонов, буряад, ород хүгжэмые тэгшэ хангюурдадаг баянист Николай Самойленко гэгшэд илангаяа дура сэдьхэл ханааһан, баяр баясхаландань хүртэһэн байна.

Ц. Дугаров.

ХОРЛО ДАРХАН УРМАТАЙ

154-дэхи трестын гурбадахи барилга-хабсаралгын управлениидэ ажалдаа тон нарин нягтаар, коммунис ёһоор хандадаг хүнүүд олон юм.

Эндэ үнихэнэй ажаллажа байһан Хорло Дашиевич Ломбоцыренов нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй. Энэ уран бэрхэ модошо дархан тусхайта даабаряа үдэр бүхэндэ 150—160 процентдэ хүргэдэг, дархалһан юумэн бүхэниинь тон шанартай, сэбэр һайханаар бүтээгдэдэг байна. Каменщигуудай һаадгүйгөөр ажаллахын түлөө тусхай хэрэгсэлнүүдыень сагдары Хорло Дашиевич бүтээн гаргадаг. Октябриин 45 жэлэй ойн үдэрые тэмдэглэхэ үедэ Хорло дарханда коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон юм.

Шэнэ арга дүршэлые заатагүй шудалха, тэрэниие ажалдаа хэрэглэхэ гэжэ хододоо энэ хүн оролдожо ябадаг. Тиигэжэ үдэр хоногой үнгэрхэ бүри мэргэжэлээ улам нарижуулжа, улам бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг байна. Мүн дарханайнгаа ажал хэжэ ябахатайгаа хамта хоёрдохи—крановщигай мэргэжэлтэй болоһон байна.

Ажал хүдэлмэридөө шармайн орохын хажуугаар олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Хорло дархан цехкомой гэшүүнээр һунгагдаад, техникэ хэрэглэхэ үедэ элдэб гэнтын аюул тохёолдуулхагүй хүдэлмэри ябуулдаг комиссиие хүтэлбэрилнэ.

Республикынгаа 40 жэлэй ойе шэнэ амжалтаар угтахын зорилгоор Хорло Дашиевич социалис мүрысөөндэ оролсонхой.

П. Яхновецкий.

„Москвич“ автомашина шүүгээ

Мүнгэ, эдлэл шүүхэ лотерейн биледүүдые оронноймнай олон миллион ажалшад, тэрэ тоодо манай республикын ажалшад, олоор абадаг.

Лотерейн биледүүдые абадаг хүнүүд— хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнэр, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд—шүүбэридэ хүртэдэг байна. Жэшээлхэдэ, Госохотинспекциин хүдэлмэрилэгшэ Михаил Владимирович Булгатов 30 мүнгэнэй билед ээр «Москвич» автомашина шүүбэ. Биледэйнь номер 181, серинь 06834. Гадна токарь А. М. Соболев, Ж. Х. Ванчиков, пенсионер М. В. Баганов гэгшэд «Планета» мотоцикл шүүһэн байна. Шэлэй заводой бухгалтер Е. П. Соловьева, товарна конторын хүдэлмэришэн А. Шалхинбаев, В. О. Филатова, А. Н. Красикова, А. Ф. Бурков гэгшэд тус бүридөө холодильник шүүбэ. Г. М. Васильев, Л. А. Астахова, П. И. Злыгостев—хубсаһа угаадаг, мүн оёдолой машина, В. А. Хлызова, Б. М. Баленес гэгшэд фабрикада оёгдоһон ковёр болон бусад үнэтэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые шүүгээ.

Улаан-Үдэ городто 5 хүн «Планета» мотоцикл, 26 хүн холодильник, 20 хүн хубсаһа угаадаг машина, 17 хүн оёдолой машина, 31 хүн ковёр шүүгээд байна.

Һаяын хэды үдэрэй туршада бүхыдөө 14 мянган түхэригэй шүүбэри түлэгдэнхэй.

Мүнгэ, эдлэл шүүхэ лотерейн билед үүдээр гурбадахи шүүбэри болохо дүтэлөө. Буряадай АССР-эй 40 жэлэй ойтой энэнь тудалдаха юм. Энэ шүүбэридэ мүн лэ «Москвич», «Планета» мотоцикл, «Ока», «Мир», «Саратов-2» түхэлэй холодильнигууд, хубсаһа угаадаг, оёдолой машинанууд бии.

Энэ шүүбэриин болотор үсөөхэн үдэр үлөө. Лотерейн билед үүдые яаралтайгаар абагты гэжэ уряалха байнабди.

А. Половников,
301-дэхи нөөсэлгын кассые даагша.

Арадай революциин 42 жэлэй ойдо зорюулһан МНРП-гэй ЦК-гай уряанууд

УЛААН-БААТАР, июниин 12. (ТАСС). Монголдо арадай революциин илан мандаһанһаа хойшо 42 жэлэй ойдо зорюулһан монгол арадай хубисхалша партиин ЦК-гай уряанууд толилогдобо. Июниин 11-дэ энэ алдарта ой тэмдэглэгдэхэ юм. Социалис байгуулалтада шэнэ шэнэ илалтануудые туйлахыень, арадай ажахын ба соёл культурые хүгжөөхэ гурбадахи табан жэлэй 1963 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхыень Монголой ажалшадые МНРП-гэй ЦК уряалжа байна.

Ф. Полетаевай гэр бүлынхид Итали ерэбэ

РИМ, июниин 12. (ТАСС). Советскэ Союзай Герой Федор Полетаевай һамган, хүбүүниинь, басаганиинь мүнөөдэр Рим ерэбэ. Гитлерэй булимтарагшадта эсэргүүгээр тэмсэгшэдэй Италиин хүдэлөөндэ хабаадаһанайнгаа түлөө энэ хүн Италиин сэрэгэй дээдын хайрада хүртэһэн юм. Рязанска областьдо ажаһуудаг Мария Никоноровна, Михаил, Валентина Полетаевуудые Генуя городой мэр Италяар ябаха гэжэ уриһан байгаа. Хоёр гүрэнэй герой Ф. Полетаев энэ городой түлөө дайлалдаад, эндэ наһа бараһан юм.

Трмини гэжэ Римэй вокзал дээрэ Полетаевуудые нютагай засагай түлөөлэгшэд, «Италия—СССР» гэжэ бүлгэмэй, партизануудай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн Италидахи СССР-эй элшэн сайд С. П. Козырев, сэрэгэй атташе полковник А. А. Хоменко гэгшэд угтаба.

Италиин партизануудай национальна ассоциациин түрүүлэгшэ Болдрини Ф. Полетаевай гэр бүлынхидые амаршалха зуураа, фашизмда эсэргүүгээр тэмсэжэ шуһаяа адхаруулһан хани барисаагаар Итали СССР хоёр хоорондоо холбоотой гэжэ тэмдэглэбэ. Италиин ба Советскэ Союзай эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ Федор Полетаев ами наһаяа үгөө. Энээниень манай арад мүнхэ дурасхаал болгон сэдьхэл зүрхэндөө хадагалжа ябадаг. Эгээл иимэһээ манай Италиин газар дайда дээрэ таанадые, Ф. Полетаевай эгээн дүтын хүнүүдые, амаршалжа байһандаа баяртайбди.

Буу зэбсэг хуряалгаар 18 гүрэнэй комитедтэ

ЖЕНЕВЭ, июниин 12. (ТАСС). Мүнөөдэр 18 гүрэнэй комитедтэ хабаадагшад пленарна заседани дээрээ буу зэбсэг хүсэдөөр, бүгэдэ ниитээрээ хуряаха, тусхайлбал ядерна зэбсэг хуряаха, асуудал зүбшэн хэлсэлгээ үргэлжэлүүлбэ. Чехословакиин, США-гай, Румыниин, Канадын, Англиин, ОАР-ай, Бразилиин ба Советскэ Союзай түлөөлэгшэд үгэ хэлээ.

СССР-эй правительствын Югославиин ниислэл хотодо бариһан бэлэг

БЕЛГРАД, июниин 12. (ТАСС). СССР-эй правительствын Югославиин ниислэл хотодо бариһан бэлэг —3 мянган ботитой библиотекэ Белградай арадай комитедтэ мүнөөдэр баяр ёһололой оршон байдалда барюулагдаба. Советскэ Союзай Югославидахи элшэн сайд А. М. Пузанов Советскэ правительствын үмэнһөө энэ библиотекэ дамжуулба.

Негритянска арадай тэмс... буугай һомон зогсоохогү...

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС-ай корреспондент Н. Туркатенко иигэжэ мэдээсэнэ:

Үндэһэ яһанай илгаа гаргагшаалуулшын булангай саанаһаа буудаһан һомон Медгар Эверсые богоһо дээрэнь алажархёо. Медгар Эверс үндэһэ яһанай илгаа гаргалгада эсэргүү тэмсэлдэ зорюулагдаһан митингын дүүрэһэнэй һүүлээр гэр бүлэнэртөө бусажа ябаһаар алуулшаба.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнда хабаадалсаһан, Джексон городой (Миссисипи штат) негр хүн зоной хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн болохо 37 наһатай Эверс хадаа эрэлхэг зоригтой ба үндэһэ яһанай илгаа гаргалгада эсэргүү тэмсэлэй хэрэгтэ үнэн сэхэ хүн һэн. Тэрэ Декатур городто (Миссисипи штат) түрэһэн, тэндэ үндэһэ яһанай илгаагай хэрзэгы шарүүн аашануудые нюдөөрөө хараһан юм. Медгарай 14 наһатай ябахада, зэрлигшэһэн куклуксклановецууд эсэгынь нүхэрые сохижо алаһан байгаа.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо үндэһэ яһа илгаха ябадалтай тэмсэлдэ бүхы наһаяа зорюулха гэжэ Эверс шиидээ һэн. Тэрэниие гансашье Джексондэ мэдэдэг бэшэ бэлэй. Эверсын алдар суу бүхы урда хизаараар тараһан байгаа.

Джеймс Мередит гэдэг залуу негр хүбүүн Миссисипи штадай Оксфорд городой университедтэ орохо гэжэ шиидэхэдээ, Эверсдэ телефоноор хонходоод, эндэ орохо гэжэ оролдоһоноймни хэрэг бии гү, али үгы гү гэжэ һураа һэн.

— Зүб, орохол хэрэгтэй,—гэжэ Эверс харюусаа һэн.—Ши ёһото хүн шэнгеэр ажаһуухаяа һанаа хадаа, айха ёһогүйш.

Эверс өөрөө олон дахин үхэлэй эрмэг дээгүүр ябажа үзэһэн байха. Тэрэ хододоо митин... суглаанууд дээгүүр ... монстрантнуудай түр... ябадаг һэн. Тэрэниие ... арестовалжа, түрмэд... байгаа. Галзуурһан үн... гагшад мэнэ һаяшаг ... бүлэнэртэеэ һууһан ба... бо хаяһан юм.

Намайе айлгаад, ... һоо арилхые баадхах... гоор тэдэ бандидууд ... лефоноор хонходоно га... хэдтөө хөөрэдэг байга... гоо шамайе алаха һон... дэй тас-няс гэхые эн... хан гэжэ нэгэтэ бузаг... илгагша намда хонхо... Эверс хэлэһэн юм.

Тиигэбэшье хара ... зоной хүгжэлтэдэ ту... нальна ассоциациин ... ошожо хүдэлэ гэжэ ... һаань, Джексонһээ Э... ошоогүй һэн (Эверс ха... һоо хойшо тэрэ ассоц... хитэ хүдэлмэрилэгшэ...

— Би эндээ у... ябуулхаб, гэжэ Эверс... Намайе алажа болохо... нэб, тиигэбэшье, ай... харюусадаг һэн.

Бузагай үндэһэ я... буугай һомон, мүн үнд... гада эсэргүү тэмсэлэй ... та, баатар зоригтой ... алаһандал адли, негр... сые алаба ха юм даа. ... һанһаа улам бүри со... гаа негритянска арад... буугай һомон зогсоох... алаһан бузар мууха... үндэһэ яһанай илгаа ... шалгада эсэргүү тэмс... шадые улам ехээр ур... ха хүсэл зоригыень б... бэ.

„Атом хүн түрэлтэндэ аша ... хүргэхэ ёһотой“

ДЕЛИ, (ТАСС). Советскэ Союзай, США-гай болон Великобританиин түлөөлэгшэдэй хабаадалсалгатайгаар ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай Москвада хэлсээнэй болохоёо байһые Индиин хэблэл амаршална. «Хиндустан таймс» газетэ «Ядерна туршалганууд — хорон гээшэ» гэһэн гаршагтай редакционно статья соогоо иигэжэ бэшэнэ:

Ядерна зэбсэгтэй гүрэнүүдэй нөөһэн бүхы ядерна зэбс... далайн уһанда шэнгэ... хы дэлхэйн эгээл жар... лохо. Энэ хадаа бүхы... нэй аша туһада хэгдэ... ехэ хэрэг үйлэ болохо...

Хэрбээ Москвада ... сон зүбшэл хэгдээ һ... сэхээр бэлдэлгые боло... амжалта туйлагдаха ... даа хүн түрэлтэндэ аш... хэ ёһотой.

Кенидэ энэ оной май һара соо парламентын болон ... на суглаануудта бүгэдэ ниитын һунгалтанууд түрүүшы... дэбэ. Эдэ һунгалтануудта 3 миллион африканецууд, ... ропейцүүд хабаадалсаба.

Джомо Кениатын толгойлдог Кениин Африканска... Союз тус һунгалтануудта илаһан байна. Джомо Кени... министрэй тушаалда томилогдоо. Зураг дээрэ: Найб... арад зон Джомо Кениатые угтан амаршалжа байна.

ЮПИ—ТАС...

Империализмын зүрилдөөнүүдэй бэлшэр

Һүүлэй үедэ гадаадын империалис политикын пропагандистнуудай хоорондо элдэб асуудалнуудые тад ондо ондоогоор тайлбарилан сэгнэхэ ябадал хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр үзэгдэдэг болоо. Оттавада һаяхан дүүрэһэн НАТО-гой сессиин дүнгүүд энэ ушарые элитээр тодорхойлжо үгэнэ.

«Элдэб дипломатическа удхатай үгэнүүдые хэлэжэ, гол зүрилдөөнүүдээ халхалха» һэдэлгэ сессиие эмхидхэгшэд гаргаа гээд «Нью-Йорк таймс» газетэ сэхэ руунь бэшээ. Гэбэшье энэ һэдэлгэнь буруутаһан байна бшуу. Тиигэжэ зүрилдөөнүүдынь усадхагдангүй үлэхэһөө гадуур улам һүжэрэн гүнзэгырбэ. 1962 оной майда болоһон НАТО-гой сессиин һүүлээр, нэгэ жэлэй саада тээ Атлантическа пактын гэшүүдэй хоорондо нягта холбоо барисаа тогтоожо болохо гэжэ баруунай пропаганда номнодог һэн. Харин мүнөө буржуазна аха һанаха пропагандистнуудынь иимэрхүү тобшолол хэхэеэ зүрхэлхэгүй жэшээтэй болонхой.

Бонн—Париж гэдэг сэрэгэй политическэ союз империализмын зүрилдөөнүүдэй гол бэлшэрынь болоһон байна. Үһөө мэеэгээ абаха һэдэлгэтэй дайн байлдаае үүсхэхэ хүсэлтэй Баруун Германиин, деголлевскэ Францин хүсэнүүд иимэ союз байгуулһан. Баруун Европын эгээ ехэ гүрэнүүдэй хоорондо иимэ харилсаануудай тогтоогдоһониие Вашингтоной хүтэлбэрилэгшэд үнинэй мэдэнэ. Тиихэ зуураа, энэ тогтоогдоһон харилсаануудынь США-да ехэ аюул тохёолдуулхагүй гээд удаан саг соо тэдэ тоолодог байгаа. Үдэр хоногой, сагай үнгэрхэдэ, аалихан саашадаа Баруун Европодохи байдал һайжарха гэжэ США-гай хүтэлбэрилэгшэд һанадаг һэн. Гэбэшье Франко-боннско союзай һүүлэй һаранууддай хубилалтанууд США-гай хүтэлбэрилэгшэдэй найдалгыень огтолон хүсэлдүүлээгүй.

Францин, Баруун Германиин «хании барисаанай» жагсаал 1962 оной намар эхилжэ, балай удаан болонгүйгөөр бодото дүнгүүдые харуулаа. Иигэжэ Франци ФРГ хоёрой хоорондо харилсаа холбоо тогтоохо гэһэн хэлсээе Баруун Германиин бундестаг һаяхан баталба. Энэ хэлсээниинь байгша оной январь һарада зүбшэгдэһэн байна. Бундесверые Францин зэбсэгтэ хүсэнүүдтэй «нягта харилсаа холбоотой» иигэжэ болгоһон юм. Хэдэн һарын саада тээ президент де Голль энээн тухай хэлээ һэн.

Франци Баруун Германи хоёрой харилсаа холбоон ямар юумэн дээрэ үндэһэлэнхэйб. 400 жэлэй туршада алдуу эндүүгээр хоёр арадууд эбгүй байһан юм, тиимэһээ эдэ арадуудые эблэрүүлхэ зорилго де Голль Аденауэр хоёр табина гэжэ эдэ хоёр гүрэнэй пропаганда тайлбарилха хүсэлтэй. Үнэндөө иимэ тайлбариинь тон буруу байһаниие бодото хэрэгүүдынь элишэлнэ. Хэрбээ эдэ хоёр гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд арадуудай хоорондо эб найрамдал тогтоохо хүсэлтэй байгаа һаа, дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые усадхан һалгаха хэмжээнүүдые нэн түрүүн абаха ёһотой байгаа бшуу.

Үһөө мэеэгээ абаха дайе үүсхэхэ һэдэлгэтэй Баруун Германиин этэгээдүүдэй зохёоһон политическэ платформо дээрэ энэ союзынь үндэһэлнэ. Эдэ хоёр оронуудай правительстванууд баруунай, зүүнэй гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаае яажашье һаань муудуулха гэжэ оролдоно. Мүн социалис оронууд тушаашье хорото һанаашалгатай политика ябуулна. Хойто-Атлантическа пактда хабаададаг бусад гүрэнүүдые бэе тээшээ татана. Иимэ хорото ябуулгануудые Бонной хүтэлбэрилэгшэд эмхидхэнэ.

«Добтолгын ядерна хүсэнүүдые» өөһэдтөө бии болгохо гэһэн ехэ хойшолонтой хорото хэрэг де Голль үүсхээд, Баруун Германи энээндэмнай бүхы талын, тэрэ тоодо финансова, туһаламжа үзүүлхэ бээ гээд найдана бшуу. Холбоото Штадуудай НАТО-дохи ядерна монополиие болюулхада һайн гэжэ боннойхидто мэдээжэ байна. Тиигэжэ Баруун Германиин милитаристнуудай атомна зэбсэгтэй болохо замдань таарамжатай. Гэбэшье ядерна зэбсэг хэхэ нюусануудаа де Голль мүнөө хүрэтэр ФРГ-дэ дамжуулан үгэхэ хүсэлгүй байгаа. Зүгөөр эндэ хэлэгдэһэн хэлсээе баталхатай дашарамдуулан, де Голль тусхай эрхэ байдалай тохёолдоод байхада, энэ асуудал зүбшэгдэжэшье болохо гээд ойлгохоор мэдүүлээ һэн. Энэнь Баруун Германиин хархис этэгээдүүдтэ угаа һайшаалтай болоно. 1954 ондо баталагдаһан Париждахи хэлсээнэй ёһоор, ФРГ-гэй газар дээрэ ядерна зэбсэг түхеэрхэ ябадал хоригдоһон юм. Харин энэ ушарта Баруун Германиин этэгээдүүд Париждахи хэлсээе тойроод гаража шадаха болоно.

Францин, Баруун Германиин хоорондо баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор, эдэ хоёр гүрэнүүд сэрэгэй бэлэдхэлэй талаар нягта харилсаа холбоотой боложо байнхай. Сэрэгэй бэлэдхэл хэхэ энэ ехэ программань хоёр талаһаа бэелүүлэгдэжэ эхилээ. ФРГ-гэй, Францин милитарис үзэлтэй этэгээдүүд улам бүри нягта холбоотой болоно.

1963 оной майн 17-до ФРГ-гэй правительствада Советскэ правительство тусхай ното эльгээгээ һэн. ФРГ Франци хоёрой хоорондохи сэрэгэй-политическэ союз эб найрамдалай, аюулгүй байдалай, нэн түрүүндэ Европын арадуудай эб найрамдалай, аюулгүй байдалай, хэрэгтэ эсэргүүгээр зорюулагданхай гээд Советскэ правительствын ното соо заагдаһан юм.

Нүгөө талаһаань харабал, Франко-боннско союзһаа шалтагаалан, империалистнуудай хоорондын зүрилдөөнүүд улам бүри хурсадаа. Франко-боннско хэлсээнэй баталагдаһантай, Англиие «ниитэ дэлгүүртэ» абахые арсаһантай дашарамдуулан, «Сүлөөтэ дэлхэй» гэдэгтэ ехэ сохилто хэгдэһэн байгаа. Брюссельдэ болоһон хэлсээнүүдэй буруутахада, ганса Англишье бэшэ, мүн США бэрхэшээлдэ ороһон юм. Юуб гэхэдэ, лондоной хидой туһаламжаар Вашингтон Франко-боннско «үнэн зүрхэнэй хэлсээе» буруутуулха һэдэлгэтэй байгаа.

Атлантическа бүлэглэлэй Оттавадахи сессиин болохо үедэ баруун гүрэнүүдтэхи империалис зүрилдөөнүүд ехээр гүнзэгырһэн байба. Тиигэжэ эдэ гүрэнүүдэй ёһын тэдыдэшье нэгэдэлтэй байха хэрэг бэелүүлхэнь бэрхэтэй болоһон юм. Ядерна зэбсэгэй талаар Францин бэеэ даанги байлгые усадхахын зорилгоор США-гай сэрэгэй-политическэ хүтэлбэрилэгшэд энэ оной март—апрельдэ олон гүрэнүүдэй хабаадаха НАТО-гой ядерна хүсэнүүдые бии болгохо гэһэн проект зохёогоо һэн. Энээндэнь Францин атомна подразделенинүүдые оруулхаар хараалагдаһан байгаа. Де Голлиин дипломатиин эсэргүү хэмжээнүүдые ябуулһанһаа шалтагаалан, США-гай хүтэлбэрилэгшэдэй энэ түсэбынь үнэндөө буруутаба. НАТО-гой сессидэ бии болгохоор шиидхэгдэһэн ядерна хүсэнүүдынь үсөөншэг байха. «Поларис» ракетэнүүдээр зэбсэгжүүлэгдэһэн уһан доогуур ябадаг Америкын гурбан онгосо, «Вулкан» түхэлэй англиийска 180 бомбардировщигууд, мүнөө НАТО-до дамжуулан үгтэһэн французска истребительнүүдэй хоёр эскадрили, ФРГ-гэй, Италиин, бусад оронуудай авиациин подразделенинүүд оруулагдаха.

Иигээд байхадань, де Голлиин «ядерна автономи» хуушанайхяараал үлэһэн.

Баруун Германи тухай хэлэбэл, үһөө мэеэгээ абаха дай үүсхэхэ һэдэлгэтэй тэндэхи этэгээдүүд бундесвер атомна зэбсэгтэй болохо байха гэжэ сэдьхэлээ хананги байна бшуу. Баруун Германиин хархис этэгээдүүдэй ядерна зэбсэг хэрэглэхэ тухай Оттавада болоһон НАТО-гой сессидэ түрүүшынхеэ «тусхай үүргэ тодорхойлогдоһон байна» гэжэ «Франкфуртер альгемейне» газетэ 1963 оной майн 25-да һайшаалтайгаар тэмдэглээ һэн. Иигэжэ НАТО-до Бонной этэгээдүүд командна һуурингуудые эзэлхэ тэмсэл хэхэ аргатай болобо. Илангаяа ядерна хүсэнүүдые хэрэглэхэ штабта иимэ хүтэлбэрилхы тушаалнуудые абаха гэжэ оролдохо болоно бшуу.

Эндэ дурдагдаһан баримтанууд юу тодорхойлноб гэхэдэ, саашадаа дайн сэрэгэй аюул ехэдхэнэ, уласхоорондын байдал шахардуу болгоно. Гэхэ зуура НАТО-до хабаададаг оронуудай дунда бии болоһон ФРГ Франци хоёрой хоорондохи милитарис ёһоной бүлэглэлые Вашингтон һуладхажа шадаагүй бшуу. Энэ талаар олон гүрэнүүдэй хабаадаха ядерна хүсэнүүдые бии болгохо ушар биратай нүлөө үзүүлнэгүй. Тиихэ зуура США-гай, Англиин зарим бүлэглэлнүүд энэ оной намар Аденауэрай тушаалһаа буухадань тусхай хубилалта болохо аабза гэжэ найдана. Юуб гэхэдэ, ФРГ-гэй мүнөөнэй экономикын министр Л. Эрхард гэдэг Аденауэрай орондо орохо ёһотой. Энэ Эрхард Англиие «ниитын дэлгүүртэ» оруулха ушартай гээд тоолодог юм.

США-гай, Англиин эдэ зарим бүлэглэлнүүдэй найдабаринь хэр үндэһэ баримтатайб? Франци Баруун Германи хоёрой хоорондохи шанга, улам гүнзэгыржэ байһан зүрилдөөнүүдынь һүүлэй һүүлдэ эбсэшэгүй байна бшуу. Францишье, Баруун Германишье Европодо хүтэлбэрилхы үүргэтэй байха хүсэлтэй. Гадна ФРГ-гэй, Францин монополинуудай хоорондо эбсэшэгүй тэмсэл боложо байнхай.

Гэбэшье һаядаа Баруун Германиин Францитай союзник ёһоной харилсаагаа болюулха байһандань маргахаар. ФРГ-гэй хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүдэй ойлгодогоор, Парижтай баталһан союз үүргэеэ хүсэдөөр дүүргээгүй болоно. Баруун Европодо Францин монополинуудай, сэрэгэйхидэй эзэрхэн байха тухай генерал де Голлиин һанаашалгануудтай боннойхид тааралданагүй. Гэбэшье сэрэгэймнай хүсэн улам дээшэлхэ гэжэ эдэнэр тухайлна.

Үһөө мэеэгээ абах... зорилготой франко... Хойто-Атлантическа ... бэхижүүлхэ гэһэн ... риализмын һэдэлгэн... далай түлөө тэмсэгшэ... гүү байна. Харин Сов... сад социалис гүрэнү... далда дуратай полит... бэелүүлнэ. Тиигэжэ... туршалгые дары боло... ска хэлсээндэ хабаад... то-Атлантическа бүлэ... даг гүрэнүүдэй бэе ... сохогүй тухай договор... манитай эбэй договор... талха, Баруун Берлин... дал мүн лэ шиидхэхэ... гүй зононуудые бии ... табигдана. Дэлхэйн ... лис гүрэнүүдэй ябуу... тикые халуунаар ... политика хадаа мүнө... уласхоорондын шахар... далые һуларуулха, ба... рамдал тогтоохо боло... гээд бүхы дэлхэйн а...

Редактор Ц. О...

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной июниин 15.

Манай адрес, телефон...

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Ул... ца ЛЕНИНА, 35. Телефоны: редактора—23-67, за... —38-42, зам. редактора — 35-84, секретар... отделов: сельскохозяйственного производства и ... жизни—47-59, 35-14, промышленного производст... ной жизни—48-89, 33-61, корректорская—35-9... Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: иде... —24-74, советского строительства и быта—34-... ров и писем—25-41, 38-30, информации—32-74 и 34-05.

гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку... Бурятской АССР.

Н00450.